

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Árca: 210 Ft

XXI. évfolyam 3. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2014. március

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

5. IN MEMORIAM:

8. Civil sarok - Hanyecz Margit

14. Máczy István 80 éves

19. Bálint-Valentin Napi Kavalkád

20. Farsangi mulatság Hunyán

Iskoláink:

2. Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola

18. Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda

19. Kis Bálint Általános Iskola

Fényes napja a magyar történelemnek...

Hol sírjaink bomborulnak,
Unokáink lenyomulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket
A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

(Pest, 1848. március 13.)

„Üdvözlégy fényes napja a magyar történelemnek, március 15-dike! Ünnepet szentel neked a rabságból szabadult magyar, miként megünneplik egyiptomi fogságukból kiszabadulásuk napját Izrael fiai és lányai...

Üdvözlünk téged, 1848-diki országgyűlés, mely utolsó voltál Pozsonyban, de legelső vagy a magyar nemzet történelmében. A te erős karod zúta szét a szolgabílcseket e nép kezéről, a te erős karod vetette meg e nemzet jövő boldogságának alapját, a te hatalmas szavad mondta ki, hogy legyen egyenlőség, szabadság és testvériség a népek között... És legyetek üdvözölve hazánk tüzes

lelkű fiataltsága, ti, kik Pozsonyban és Pesten elsők voltatok megragadni a szabadság zászlóját, elsők voltatok küzdeni a megtámadott népjog és szabadság védelmében, és harcban véretekét áldoztatok a megtámadott népjogért és szabadságért. Ti segítettétek fölírni ama nagy napon az elaltatott népet, a ti nevetek halhatatlan! Nemcsak ott voltatok elsők, ahol szólni, de elsők voltatok ott is, ahol tenni kellett. Nemcsak a szabadság terén voltatok hősök, hanem a csatamezőn is azok voltatok. A ti kiömlő véretek lett a drága pecsét szabadságunk arany bulláján.”

folytatás a 7. oldalon

Jó hírek a Rózsashegyi Iskolából

Sikerrel zárult a Rózsashegyiben a megismételt intézményvezetői pályázati eljárás

Örömmel tájékoztatjuk a kedves olvasókat, hogy Dr. Hoffmann Rózsa köznevelésért felelős államtitkár asszony február 7-én ünnepélyes keretek között átadta Farkas Zoltánnának a 2018. augusztus 15-ig szóló intézményvezetői megbízását. A szülői közösség bensőséges hangulatú rendezvényen köszöntötte az iskola vezetőjét. Kepenyés András tankerületi igazgató ugyancsak 2018-ig nevezte ki intézményvezető helyettesnek Almási Gergelyné és Uhrinné Darvas Erzsébetet.

Köszönjük a biztatást és a kitartást támogatóinknak:

*Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola és Kollégium
tantestülete*

A szülői közösség bensőséges hangulatú rendezvényen köszöntötte az iskola vezetőjét

Úszóverseny

A diákolimpia III-IV. korcsoportja körzeti úszóversenyének lebonyolítására január 23-án került sor a Liget Fürdőben. Iskolánkat 9 tanuló képviselte. Közülük a legeredményesebbek voltak:

Vaszko Ágnes 7. b osztályos tanuló: 100 m gyors- és 100 m hátúszásban 1. helyezett, 100 m mellúszásban 3. helyezett lett. Eredményével megszerezte korcsoportjában a különdíjat, egy kupát.

Nemes Ágota 5. a osztályos tanuló: 50 m mell- és 100 m hátúszásban 3. helyezést ért el.

Vaszko Ági aranyérme mellé kupát is kapott az úszóversenyen

James Lucas Lancaster 8. b: 100 m-es gyorsúszásban 2. helyezést, 100 m-es mellúszásban 3. helyezést ért el.

Az első három helyezett továbbjutott a megyei diákolimpiára, ahol Nemes Ágota mellúszásban ezüstérmes lett, Vaszkó Ági pedig 2 bronzérmes lett gazdagabb.

Amőba bajnokság

Diákönkormányzatunk február második hetében rendezte meg a hagyományos amőba bajnokságot. Az osztályok a házi-versenyek után 3 főt küldhettek a döntőbe.

3-4. osztály: 1. Tóth Martin 4. b, 2. Gyetvai Máté 4. b,
3. Jónás Mariann 3. b

5-6. osztály: 1. Lakatos Rikárdó 6. a, 2. Tóth Zoltán 6. b,
3. Dógi Csenge 5. b

7-8. osztály: 1. Szilágyi Adrián 7. b, 2. Töröcsik Richárd 8. b,
3. Dudics György 7. b

*Az amőba bajnokság győztesei Szilágyi Adrián,
Tóth Martin és Lakatos Rikárd*

Kedves Szülők! Tisztelt Adózó Állampolgárok!

Szeretnénk figyelmükbe ajánlani az iskolánk mellett működő alapítványt, amelynek működését adójuk 1 %-ának felajánlásával tudnak támogatni.

A RÓZSAHEGYI ISKOLA DIÁKJAIÉRT ALAPÍTVÁNY

Célja: Az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatása. Tanulmányi versenyek nevezési díja, nyelvvizsgadíjak, tanulmányi kirándulások, versenyek utazási költségei, kulturális tevékenységek, rendezvények támogatása, lengyel testvériskolai kapcsolat ápolása.

Továbbá az alapítvány közreműködésével épültek meg a Hősök terén és a Ligetben lévő játszótérek, valamint az alapítvány nyertes pályázatából épült az öregszőlői játszótér.

Amennyiben az alapítvány céljával egyetért, tisztelettel kérjük, hogy a befizetett adója 1 %-ával támogassa a fent felsorolt tevékenységeket.

Adószáma: 18390162-1-04

Köszönettel:

*Farkas Zoltánné
az alapítvány kuratóriumának elnöke*

Jótekonysági bál

A Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola és Kollégium Szülői Munkaközössége jótekonysági bált rendez március 8-án 19 órától a Hídfő étteremben. Belépő- és támogatójegyek Kovásznainé Mikó Klára iskolatitkárnál vásárolhatók. Szeretettel várunk mindenkit a rózsashegyis szülők és pedagógusok!

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület februárban

A költségvetés megvitatása mindig több fordulóban történik. Ezért, illetve a nagylaposi szociális bolt megnyitásának vizsgálata, valamint több halaszthatatlan döntés meghozatala céljából kibővített bizottság elnöki és rendkívüli testületi ülést hívott össze a polgármester február hónapban.

2014. február 12.-én megtartott rendkívüli ülés tartalmából:

Pályázat benyújtása a Térségi Szociális Gondozási Központ konyha-fejlesztése céljából

- Kis Bálint Általános Iskola diákjai által használt Kossuth úti tálalókonyha épületének felújítása
 - Az általános iskoláink által használt tálalókonyhák fejlesztése miatt eszközbeszerzés
 - A Központi Konyha fejlesztése érdekében hűtőkamra építése
- A fejlesztés forrásösszetétele:

Bruttó költség	36.001.031
Támogatás mértéke (80%)	28.800.824
Önkormányzati sajátérő (20%)	7.200.207

A Képviselő-testület jóvá hagyta a pályázat benyújtásával kapcsolatos előterjesztést.

Varga Lajos Sportcsarnok felújítása

A Sportcsarnokban tervezett felújítási munkálatok műszaki tartalmának felmérésével kapcsolatban bejárás történt. A bejárás során ismertetésre kerültek a pályázati támogatásban részesült munkálatok és az önkormányzat által betervezett többlet munkálatok számbavétele. Az elfogadott többletmunkák a következők: villanyszerelési, belső falfestések, páraelvezetés, szellőző ventilátorok javítása, bejárati ajtó cseréje, fa nyílászárók festése és néhány csere, küzdőtér árnyékoló fóliázása, bádogtető javítása. Várható költség (önerő) 12.597.489 Ft, amely összeg a 2014. évi költségvetésbe betervezésre kerül.

A pályázat útján támogatott munkálatok becsült nettó összege: 15.679.293 Ft, amely az álmennyezet javítását foglalja leginkább magába.

Nagylaposi vegyes bolt nyitása

Az elmúlt év végén Nagylapson bezárt az élelmiszer bolt. A lakosok alapellátása jelenleg mozgó árusok beállításával lett biztosítva.

Lehetőségként felmerült, hogy az újranyitás a Start Szociális Szövetkezet által valósuljon meg.

A bolt nyitásához szükséges álló és forgóeszközök felmérése megtörtént, melynek összegét (2.972.500 Ft) a Képviselő-testület kölcsönként átadna a szövetkezet részére. A törlesztés 2015. évtől kezdődhetne meg.

A Képviselő-testület egyetértett az ott élő emberek kérésével, de a képviselők közül néhányan nem tartották kellően kidolgozottnak az előterjesztést, ezért az a határozat született, hogy március hónapban kerüljön újra megvitatásra a szociális bolt megnyitásának lehetősége.

2014. február 27-iki képviselő-testületi ülés tartalmából:

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának 2014. évi költségvetésének megalkotása

A képviselő-testület 2013 októberében tartott ülésén elfogadta a 2014. évi költségvetési koncepciót, és abban meghatározta az elérendő célokat, feladatokat. A költségvetés egyensúlyának biztosítása céljából megtörtént a bevételi források felmérése, a kiadások rangsorolása.

Bevételek számbavétele

Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása:
(Az elmúlt évben új jogcímenként szerepelt először a költségvetési törvényben.)

E támogatási kategórián belül jelennek meg az alábbiak:

Önkormányzati hivatal támogatása (4.580.000 Ft/fő)

Település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás támogatása, mint a zöldterület gazdálkodás, (25.000.000 Ft) közvilágítás fenntartása, (372.000 Ft/km) köztemető működtetés, (104 Ft/m²) közutak fenntartása (295.000 Ft/km). Városunk költségvetésében ez az összeg: 31.795 E Ft-ot tesz ki.

Egyéb kötelező önkormányzati feladatok támogatása 2700 Ft/fő. A kapott támogatási összeg: 38.359 E Ft.

2. Települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása

Az önkormányzatok fő feladata az óvodai ellátás biztosítása. A támogatást a központi költségvetés biztosítja és bocsátja az önkormányzatok rendelkezésére, melyből kifizetésre kerül a megengedett pedagógus létszám teljes bére, illetve a pedagógus munkát segítők juttatása egyaránt.

Célzott támogatást biztosít a központi költségvetés a szakmai és dologi kiadásokhoz, melynek összege: 56.000 Ft/fő/év.

3. A települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása

Ebben a kategóriában jelenik meg: a Térségi Szociális Gondozási Központ által ellátott feladatok finanszírozása, gyermekétkeztetés. Az idei évben 26.824 E Ft-ot ítélték meg a feladat ellátására.

4. A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása

Ezen a jogcímen a várost megillető támogatás becsült összege 16 millió Ft (muzeális intézmények, nyilvános könyvtári ellátás, valamint a közművelődés támogatása).

5. Beszámítás

A támogatások összegét csökkenteni kell az önkormányzati elvárt bevételek összegével. Az elvárt bevétel meghatározása: a 2012. évi iparüzési adóalap 0,5%-át jelenti, Amennyiben az egy lakosra jutó adóerő képesség 15.000 Ft alatt van, lehetőség nyílik a beszámítás összegének csökkentésére. Városunk esetében ez az összeg 18.000 Ft felett van, viszont közös hivatali székhelyeként a beszámítás összege 5% ponttal csökken. A támogatás csökkentése meghatározott szempontrendszer szerint történik.

A helyi adó bevételének tervezése: az előző évhez képest 23 millió Ft-tal több helyi adó bevétel került megtervezésre.

Kiadások számbavétele:

A várható infláció körüli mértékben növekedhetnek az előző év terv számításaihoz képest, illetve a számbavételnél a feladatnövekedésből származó többlet kiadások lettek még figyelembe véve. A fejlesztési kiadások közül elsősorban a 2013. évről áthúzódó beruházások kerültek megtervezésre, az intézmények és a Városüzemeltetési Osztály által szükségesnek tartott fejlesztések, a testület által hozott döntések kerültek betervezésre.

Gyomaendrőd Város Önkormányzat 2014. évi költségvetésének mérlege

(Adatok E Ft-ban)

megnevezés	2011. évi tény	2012. évi tény	2013. évi terv	2014. évi terv
Költségvetési bevétel összesen	3.171.487	2.928.442	2.729.684	2.482.933
Költségvetési hiány belső finanszírozást szolgáló bevétel	621.016	234.568	708.551	680.547
Rövid lejáratú hitel felvétel	0	0	0	0
Egyéb finanszírozási bevételek		6.497		
Bevétel mindösszesen	3.792.503	3.169.507	3.438.235	3.163.480
Működési kiadás összesen	2.527.012	2.567.647	2.096.664	1.899.178
				tartalmazza a működési céltartalékot
Felújítás összesen	70.522	35.833	42.000	45.478
Fejlesztés összesen	1.087.888	395.763	825.415	828.325
Tartalék			474.156	390.499
				félh-i céltartalék
Egyéb finanszírozás kiadásai		1.621		
Kiadás mindösszesen	3.685.422	3.000.864	3.438.235	3.163.480

A végszavazásnál 12 képviselő volt jelen, így 11 igen és 1 nem szavazat mellett került elfogadása a 2014. évi költségvetése városunknak.

2014. évi Támogatást szolgáló alapok pályázati kiírása

A város 2014. évi költségvetési rendelete a Sport Alapot 12.000.000. Ft-ban, a Környezetvédelmi Alapot 3.600.000. Ft-ban, a Civil Alap meghívásos alapon pályázható keretösszegét 1.550.000 Ft-ban, az Idegenforgalmi Alapot pedig 1.000.000 Ft-ban határozta meg. A Sport Alapra, Idegenforgalmi és Környezetvédelmi Alapra nyílt eljárásban lehet pályázatot benyújtani a pályázati kiírás szabályai szerint.

A Civil Alap esetében a Közművelődésről szóló rendelet mellett speciális célok és követelmények is meghatározásra kerülnek. Azok a szervezetek élvezhetnek előnyt, akik szerepet vállalnak a város turisztikai és idegenforgalmi céljainak megvalósításában.

Nemzeti ünnepek és kapcsolódó rendezvények:

Sajt- és Türoszfesztivál, Nemzetközi Halfőző verseny szervezésében, valamint a 25 éves a város programjának színesítésében.

Ezen feltételeken kívül a Civil Alap ez évben két komponensű lesz. Az „A” komponensben pénzbeli, míg a „B” komponensben természetbeni támogatásra lehet pályázni. (Ez utóbbira a kiírásban megjelölt állapotú szervezeteknek, a kiírásban lévő feltételek megléte esetén.)

A pályázati kiírások és feltételek megjelennek az önkormányzat honlapján és a helyi médiában. Döntés az április 24-iki testületi ülésen várható a bizottságok javaslata alapján.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Meghívó

Tisztelettel meghívom Önt és családját az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékére rendezett ünnepségre, melyet 2014. március 14 - én pénteken de. 10.00 órákor tartunk a Művelődési házban.

Ünnepi beszédet mond: Petényi Szilárdné polgármester

Ünnepeljük együtt a szabadságharc ünnepét!

A gyomaendrődi március 15-ei ünnepségről:

Időpont: 2014. március 14. 18.30 óra

Helyszín: Szabadság tér-Országzászló (gyomai városrész)

Ünnepi szónok: Dankó Béla országgyűlési képviselő. Ünnepi műsort ad a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola.

Tájékoztató az Endrődiek Baráti Köre tagjai és szimpatizánsai részére!

Egyesületünk éves közgyűlését 2014. március 22-én szombaton a szokott helyen (Bp. V. Alkotmány u. 9-11.) Alma Mater Étteremben tartjuk. Várunk mindenkit nagy szeretettel. Résztetek az újság következő számában, illetve tagtársaink részére a meghívó levélben.

EBK vezetősége

Felhívás!

Az 1964-ben az Endrődi Általános Iskolából elballagott öreg diákok 50 éves találkozóját elkezdtük megszervezni 2014. május 9-én péntek estére. Kérünk mindenkit, hogy maguk és ismerőseik elérhetőségét szíveskedjenek közölni. Szeretnénk emlékeztetni tenni ezt az eseményt, ezért az iskola Rózsahegyi Napjához és az Endrődiek Baráti Köre egyik legnagyobb endrődi rendezvényéhez próbáltunk kapcsolódni. Megjegyezzük még, hogy másnap az Endrődi híd 100 éves jubileuma és újjáépítése alkalmából úgynevezett HÍDÜNNEP lesz, és lehetőség van a Körösön sétahajózásra is.

Szervezők:

Feuerverkerné Balogh Irma 06-66-386-665

Lovászné Habzda Irén 06-66-284-949

Szakálos Mária 06-30-358-5618

Timár Imre 06-20-942-9331

e-mail: timarimrev@gmail.com

Horgas Eszter és a Talamba Ütőegyüttes NŐNAPI KONCERTJE

2014. március 7- én (pénteken) 19 órákor a Katona József Művelődési Központban (Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.)

Belépő: 2.000 Ft

Információ: 66/283-524; 20/994-6141

Bella János és nézék a láthatáron túlra c. könyvének kiállításával egybekötött bemutatója lesz 2014. március 21-én (péntek) délután 17 órai kezdettel. Helye a Határ Győző Városi Könyvtár.

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Farsangi mulatság Hunyán

Vízkereszt (január 6.) és Hamvazószerda (idén március 5.) közötti időszakot farsangnak nevezzük.

Ez az időszak a vidám, jókedvű bálók, rendezvények ideje.

A hunyai művelődési házban február 23-án, vasárnap volt ilyen rendezvény.

Sokan összejöttek Hunyáról, Gyomaendrődről, Kondorosról és más településekről is.

Véha Lászlóné a Rózsa Pávákör tagja köszöntötte a meglelteteket, majd vidám, zenés műsor következett, melyet a jelenlevők biztosítottak. A kondorosi Rózsa Pávákör nyitó műsorát követte a meghívott vendégek előadása.

A műsor után a kondorosi Varga János vendéglőjének konyháján készült finom vegyes tál ebéd következett. Alig ürültek ki a tányérok, a jelenlevők egy része táncrea perdült. A tánchoz a zenét Major József és társa biztosította, de besegített a hunyai Iványi László zenész is.

A jó hangulatot a tombolajáték is fokozta - különösen azok körében, akik nyertek is valamit.

A rendezvényt jelenlétével megtisztelte Dr. Csorba Csaba jegyző, Hegedűs Roland önkormányzati képviselő és Iványi László plébános is.

A gondos szervezés Véha Lászlóné munkája.

(képek a 20. oldalon)

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát!

Cseppekből a tenger

1% Technical azár: 0011

www.katolikus.hu

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

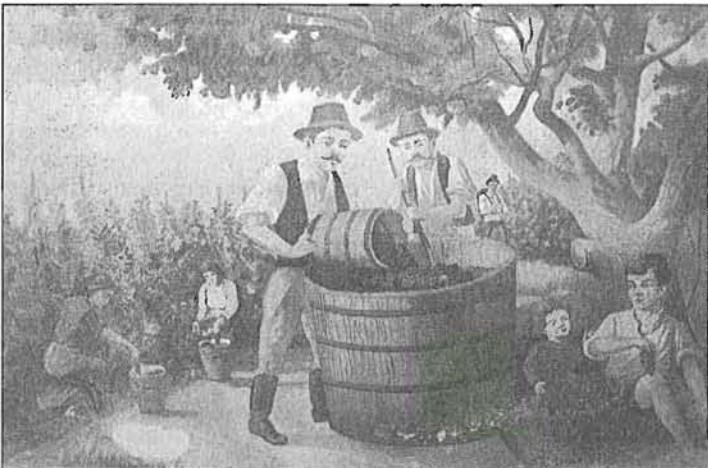
Bódi Károly 1902-1966 festő

Gyoma és Endrőd a 20. század első felében három nagy autodidakta művészt nevelt fel. Az első Papp Zsigmond, Gyoma ezermester őstehetsége, a második Uhrin Péter, az endrődi és a póhalmi paraszti élet festője, és a kevésbé ismert Bódi Károly. Mindhárom művészt a polgárosodó paraszti

öntudat éltette, az a különleges közeg, mely jó táptalaja volt az önművelésnek és az őseréjű alkotásnak.

Bódi Károly 1902. szeptember 22-én született Gyomán. Különleges rajztehetsége már kisiskolás korában megmutatkozott. Elemi iskolai tanítója tanácsára szülei a budapesti rajziskolába írárták. A falusi élethez szokott ifjú nem bírta a nagyvárosi életet, és a rajziskolát félbehagyva, hazajött szülővárosába, Gyomára.

Kovács Mátyás szobafestő mesternél kitanulta a szobafestő szakmát. A lakószobák cifrázása mellett olajképeket és falfestményeket készített. Tehetségére hamarosan felgyeltek és egyre több megrendelést kapott. Az önálló alkotások mellett sokat másolta a híres festők képeit. Különösen Bihari János festészetét kedvelte. Olajfestményei, ceruzarajzai és vázlati gyűjtőknél, családoknál találhatók, mely alkotások száma meghaladja a százat. A táblaképeken kívül falfestményeket készített középületekben, családi házaknál. A 48-as Kaszinó mennyezetére paraszti életképekből álló kompozíciót festett. Sajnos ez a monumentális munkája majdnem megsemmisült. A Kossuth úton álló épületben ma a Kis Bálint Iskola ebédlője található. A festmény jó állapotban volt addig, míg egy eldugult szenes kályha kiáramló kormos füstje be nem borította

az egész mennyezetet. A megfeketedett festményt ezután lemeszelték. Hosszú évekig pihent a fehér mészréteg alatt, míg egyik felújítás alkalmával lekaparták a fedő mészréteget. A festmény akkor egészen kivehető képet mutatott. Sajnos a szakszerű, hozzáértő felújítás, restaurálás elmaradt, így a kép lassan annyira megfakul, hogy már nem lehet helyrehozni.

A gyomai volt városháza (ma járási hivatal) dísztermének mennyezetére ugyancsak a paraszti élet jeleneteit festette fel. Ez a falfestménye sem látható, mert ezt is lemeszelték. Az egykori Körösi Állami Gazdaság kultúrtermének színpadhomlokzatát szintén az ő munkája díszítette. Endrődön a Homoki házban, mely ma a Rózsakert Idősek Otthona, szépen megmaradt két falfestménye. Az egyikben szüret látható, a másik festmény játszadozó medvebocsokat ábrázol. Arról, hogy a magánháznál milyen falfestményeket készített, sajnos, nincs adatunk.

Bódi Károly soha nem nősült meg, családot nem alapított. Idős korában rokonoknál, ismerősöknél húzta meg magát. A falusi viszonyokhoz képest különc ember, nagyszélű fekete művészkalapot és csokornyakkendőt hordott. 1966-ban saját kezével vetett véget életének. Alkotásaiból 1982-ben Kruchió László rendezett kiállítást a Katona József Művelődési Központban.

Emlékezzünk Bódi Károlyról, aki itt élt ebben a városban és egész életében ennek a vidéknek élményeit jelenítette meg alkotásaiban.

Hamarosan gyűjteményes kiállítást szeretnénk rendezni Bódi Károly alkotásaiból az Endrődi Népház alsó termében, melyhez kérjük a tisztelt olvasóink segítségét is. Kérjük, jelezzék az újság szerkesztőjének, ha Bódi Károly alkotásokról tudnak, hogy minél teljesebben tudjuk bemutatni a már-már elfeledett gyomai tehetség munkásságát.

Források: Uhrin Pál közlése- Gyomaendrőd, 2006; Varga Béla közlése – Gyomaendrőd, 2012.; Gyomaendrődi ki kicsoda? 2004. Bódi Károly szócikk (48. oldal)

Katolikus oldal

MÁRCIUSI ÜNNEPEK

2. vasárnap:	Évközi 8. vasárnap
4. kedd:	Szent Kázmér
5. szerda:	Hamvazószerda
9. vasárnap:	Nagyböjt 1. vasárnapja
16. vasárnap:	Nagyböjt 2. vasárnapja
19. szerda:	Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese
23. vasárnap:	Nagyböjt 3. vasárnapja
25. kedd:	Urunk születésének hírviladása (Gyümölcsoltó Boldogasszony)
30. vasárnap:	Nagyböjt 4. vasárnapja

„HALLGASS MEG MINKET, ÚR ISTEN NEGYVEN NAPI BÖJTÖLÉSBEN!”

A nagyszüleim falujában, az Arad megyei Tornyán nagyböjt során énekelnek egy régi éneket, melynek refrénje máig fülemben cseng: „Hallgass meg minket, Úr Isten, - Mi buzgó könyörgésünkben, - E szentséges szent időkben: - Negyven napi böjtölésben!”

A Katolikus Egyház a március 5-i hamvazószerdával ezt a negyven napi böjtöt kezdi meg. A készület szent idejét, melyben megtisztulni, felkészülni akarunk kereszténységünk legnagyobb ünnepére, a Húsvétra. Miért éppen negyven nap? A válasz egyszerű. Azért, mert a Bibliában azt olvassuk: mielőtt Jézus megkezdene nyilvános működését, elmegy a pusztába, és negyven napig böjtöl. S mi, katolikus keresztények úgy érezzük, hogy Jézus példát akar szolgáltatni nekünk, hogy mi is felvállalva a böjti önmegtagadást, lemondásokat, így készüljünk arra, hogy az ő dicsőséges feltámadását megünnepeljük.

A nagyböjti szent idő külsőségeivel is figyelmeztet bennünket a készületre: a szentmiséből elmarad a két örvendő ének, Dicsőség és az Alleluja éneklése. A liturgikus színpad a bűnbánat viola színe lesz, az oltárok körül, szobrok és szentképek előtt eltávolítjuk a virágokat. Nagyböjt ötödik hetétől letakarjuk a kereszteteket lila vagy fekete leplekkel. Ezek az évezredek liturgikus mozzanatok mind arra intenek bennünket, hogy ez most egy szent idő: az önvizsgálat, a bűnbánat, a bensőséges imádság, az önmegtagadás negyven szent napja.

A nagyböjt két napján: hamvazószerdán és nagypénteken szigorú böjtöt tartunk: teljes hústiltalom mellett napi háromszori étkezés megengedett, de csak egyszeri jóllakással. A nagyböjt többi péntekén a hústiltalom megtartása kötelező. A nagyböjt folyamán tilos a hangos mulatságokon való részvétel. (Ezek a böjti rendeletek a 14-60 év közötti katolikus keresztényeket érintik kötelező módon, a többieknek csak ajánlott.)

A nagyböjt egyik kedves imádsága a Szent Keresztútjárás. Jeruzsálemben máig látogatják az odazarándokló hívek azt a tizennégy emlékhelyet, amely azon az útvonalon található, amit a megkínzott Jézus, vállalva a kereszttel, Pilátus házatól a kivégzés helyéig, a Kálváriáig megtett. Az Egyház különleges búcsúkat engedélyezett a jeruzsálemi zarándokoknak, akik ezt a tizennégy állomást imádkozva végigjárták. Később, a középkori keresztes háborúk, majd a muzulmán

MÁRCIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra, hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra, kedden és pénteken 16 órakor a plébánián kialakított kápolnában

Hunya

Hétköznap csütörtök kivételével 17 óra, szombaton 17 órakor vasárnapi előesti mise, vasárnap és ünnepnap 10 óra

Gyomaendrődi keresztút járók Mária Radnán 2013-ban

uralom miatt lehetetlenség volt egy európai embernek a szentföldre utazni. Mivel a jeruzsálemi keresztút a ferences barátok gondozásában állt, ezért a ferences templomokban felállították a tizennégy emlékhely képét („stációk”), ahol ugyanazon kegyelmekben, búcsúban részesült az ott imádkozó keresztény, mintha ugyanezt Jeruzsálemben tenné. A XVIII. századra már nem csak a Ferenc-rendi templomokban, hanem minden katolikus templomban fel lett állítva a tizennégy stációs kép, amit különleges privilégiumként csak ferences rendi szerzetes pap áldhat meg.

Nagyböjt péntekén és vasárnapján ezt az ősi ajátosságot végezzük tehát templomainkban. Énekelve, imádkozva végigjárjuk a tizennégy stációt, az így elnyert búcsúkat felajánlva önmagunkért, szeretteinkért s különösen a tisztítótűzben szenvedő lelkekért.

Másik kedves böjti imádságunk a Fájdalmas Olvasó, vagy Szűz Mária hét fájdalmának héttizedes rózsafüzére. A szentolvasót imádkozva, a tizedek alatt elmélkedünk Jézus szenvedéseiről és a Szent Szűz anyai fájdalmairól.

De a nagyböjti szent idő legfontosabb célja a bűnbánattartás. Az Anyaszentegyház parancsolatban kéri, hogy a szentgyónásunkat végezzük el, és legalább a húsvéti időben járuljunk szentáldozáshoz. Ezt segíti elő

minden évben a háromnapos lelkigyakorlat, mely egyházközösségünkben ebben az esztendőben a Virágvasárnap előtti héten lesz, április 9-11 között, szerdán, csütörtökön és pénteken, este 6 órai kezdettel, s melyet a Vajdaságból hozzánk érkező Ft. Szakály József, Szabadka-kertvárosi plébános atya fog tartani.

Kedves testvérek, ezzel a lelkülettel kezdjük el az idei nagyböjtöt. Legyen ez mindannyiunk számára az imádság, a böjt, az önmegtagadás, a bűnbánat ideje, hogy így megtisztulva, felkészült lélekkel ünnepelhesük majd az Údvözítő feltámadásának szent ünnepét.

Czank Gábor
plébános

KÖSZÖNET

Az endrődi Szent Imre Plébánia közössége nevében szeretném megköszönni Hanyecz Margit adományát, templomunk új futószőnyegét. Isten fizesse meg!

Hasonlóképpen köszönet illeti a gyomai Jézus Szíve Plébánia közössége nevében Iványi Miklóst és családját, akiknek adományából ötven új szék került a gyomai Don Bosco katolikus közösségi házba. Isten fizesse meg!

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT JÓZSEF

a Boldogságos Szűz Mária jegyese
(március 19.)

Dávid családjából származott (Mt 1, 1-17; Lk 3, 23-38). Mária jegyese volt, amikor az egybekelésük előtt Mária méhében fogant a Szentlélektől. József jó ember volt, sok töprengés után az angyali jelenés nyomán mégis feleségül vette jegyesét.

Az összeírás idején Betlehemben megszületett a gyermek Jézus. (Mt 1, 18-24; Mt 2, 1-12) A veszély elől engedelmesen Egyiptomba menekítette családját (emigrált!) majd hazatérésük után Názáretben teleped-

tek le. (Mt 2, 13-23) Itt ács volt.

Jézus nyilvános működésének megkezdése előtt nem sokkal hunyhathott el, ám sem halála időpontját, sem sírhelyét nem ismerjük.

(Iványi László: 200 éves az
Endrődi Szent Imre templom)
Fotó - Iványi László: Szent József
szobra az endrődi templomban.

Fényes napja a magyar históriának...

folytatás a címlapról

Az 1100 éves magyar történelemnek vannak olyan eseményei, melyek nemcsak nekünk, magyaroknak fontos, hanem Európa, sőt a nagyvilág számára is hordoz üzenetet. Ilyen nap a mai is.

Március 15 - szimbólummá vált. Nemcsak 1848 történelmi eseményeit jelenti, hanem a szabadság szimbólumát... Szabadságharcaink három jelentős évszáma – 1848-1956-1990 – tartalmában, jelentőségében, példaértékében összeölelkezik. Ha kezdetben elbuktak, és csak később győztek is forradalmaink, mégis dicsőségesek, és erőt, példát, biztatást adnak a szabadságukért küzdő népeknek

1848. március 15. – évről évre megünnepeljük. Belegondolunk-e valójában, hogy mit jelent ez itt és most nekünk? Másként látták és élték meg a kortársak, és másként vélekednek róla a későbbi korok emberei. Az egykori történészek gyakorta nem jelentenek többet az emlékezés kötelességénél, néhány semmitmondó közhely felemlegetésénél. Különösen akkor, ha a hatalom kisajátítani igyekszik az ünnepet - mint a Kádár-korszak végén, vagy pedig szétzavarja a lelkiismeret, és nem a hatalom szavára gyülekező, emlékező ifjúságot, mint az történt a 70-es, 80-as években.

Nagyon sok embernek adott lelki erőt és kitartást a nehezebb időszakokban, az elnyomatás éveiben 1848 szelleme, és megünnepelése. Elszakított magyar testvéreinknek, határainkon túl ez a nap egyet jelent magyar identitásukkal.

Az elnyomatások idején és helyén mindig megnőtt e nap jelentősége.

Emlékezni többféleképpen lehet. Idei márciusunk összehasonlítást kínál és kíván 1848 és napjaink között. Összehasonlítást, amelynek fényénél fölismerhetjük a különbözőségeket.

A híres-nevezetes áprilisi törvényeket a feudális parlament hozta meg, mondhatnánk, a reform országgyűlés - történelmi értelemben - meghaladta önmagát. Csakhogy ehhez az önmeghaladáshoz nem lett volna elégséges az 1847-1848-as parlamentre nehezítő külső nyomás. A sikert nagyrészt a törvényhozástól független, mai kifejezéssel a civil társadalomban lezajló események lendítették oda, ahonnan már nem volt visszaút a reformok langyos elsimitásához. Ha nem lépnek föl az ifjak, ha nem toborzódik az önkéntes nemzetőrség, ma nem tekinthetnénk legnemesebb érzelmeink

negyvennyolcára. Nemcsak arisztokrata nagy szellemekre, majd radikális populista politikusokra volt szükség a sikerhez: negyvennyolc legfőképpen a magyar középnevesi szellem és kultúra, jellem értéklényomata.

Az akkori reformkor véletlenül sem hozható párhuzamba az úgynevezett puha diktatúra közelmúltbeli évtizedeivel. Az 1989-ben a sarkalatos törvényeket meghozó parlament nem támaszkodott értékmúltra, s ezáltal nem is fejezhette ki a nemzet törekvéseit. Ekkor nem „haza és haladás” volt a jelszó; helyette pusmogó hatalomátmentés folyt.

A nyakunkba szakadt szabadsággal 1990-ben alig tudtunk kezdeni valamit. Volt egy pillanat, amikor úgy éreztük, elérkezett az önmagunkra találás ideje, ám ennek megvalósítását azokra a – különféle színekben és pártideológiákkal jelentkező – hatalmasokra bíztuk, akiknek kezén a haza és a haladás sorsa középszerűséggé, semmitmondássá, hatalmi, politikai birtoklássá és veszedekessé silányult – akik meg tenni akartak valamit, azok szavát elnyomták az ellenkárogoók kiabálásai.

Negyvennyolc ünnepelése legyen számunkra okulás: a nemzetre leselkedő legnagyobb veszély, ha hiányzik a nemzeti cél és eszmény, a nemzetprogram, az összefogás, amely szokásokban, életformában és életminőségben jelenik meg. Forradalom kell! Amelyet Németh László hívott, várt és követelt: a minőség forradalma, amely nem hősiekedő, de ha kell, bátor.

Tragikus módon pusztulva, fáradtan, de reménykedve ünnepelünk. Legyen már végre ez a nap az ébredés napja: ne hagyjuk magunkat félrevezetni, becsapni. A kivívott szabadságot, az eddig elért eredményeinket őrizzük meg, ne hagyjuk, hogy elvegyék! Ne hagyjuk magunkat megosztani, találjunk egymásra – magyarok és magyarok!

Büszkén mondjuk: „Esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk”, és őseink hitével imádkozunk, és kérjük Istenünket, a magyarok Istenét, hogy:

„Isten áldd meg a magyart, jókedvvel és bőséggel!”

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Hanyecz Margit

Idén pontosan ötszáz éve, azaz 1514-ben kezdődött a Dózsa György vezette parasztháborúba torkolló kereszt hadjárat, mely vidékünkön is áthaladt.

Sajátos emlékezésem akar lenni az évfordulóra, hogy miután hagyománytisztelő módon Gyomaendrődön is utca viseli Dózsa György nevét, most egyik lakóját választottam beszélgető partneremnek. Bemutatva őt, felidézünk a múltat, beszélünk a jelenről is kicsit a jövőről is.

Híres utca a volt a Király, majd Dózsa, Ridegváros felé bandukolva kedvenc útvonalam volt. Tiszteletben álló nevek lakták, lakják: Varju Gergely nagybátyám családjához sokat jártam anno, s itt lakott Kovács Matyi bácsi, az országosan híres tanár, valamint gyermekkorom disznóvágásainak kedvenc böllére, Hanyecz Illés bácsi is, és még megannyi kedves ismerős.

Mindezek a gondolatok futnak át agyamon, mikor leülünk beszélgetni.

- Milyen volt az élet a régi időkben, a háború előtt, s azt követően? - kérdezem Hanyecz Margitkát.

- Rég volt... - mondja mosolyogva - aktív kulturális és közösségi élettel: tenispálya, korcsolyapálya, bálók, könyvtár, színházi előadások, sportkörü élet, kiscsapatok, sok kikapcsolódási lehetőséggel. No és a Kiszabó... igazi kulturális- és sportközpont volt...

Gyermekkorában kiváló sportoló volt, sokat úszott, atletizált, tornászott, kerékpározott. Ép testben ép lélek... volt a mottó.

Aztán a kulákküldöztetéssel, padlássöprésekkel minden megváltozott az ötvenes évek elején, teljes vagyonvesztés lett a következménye. A kuláknak nyilvánított családtól a megélhetést biztosító földet, tanyát, gyümölcsöst elvették, a szülők osztályidegennek ítélve börtönbe, rabmunkára kerültek. Ezt követően édesapja sokáig nem tudott fizikai munkát végezni, lelkiileg, fizikailag megroppant.

Munkát kellett tehát találni, ami Endrődön nem volt lehetséges ilyen családi háttérrel. Itt kellett hagyni a szülőfalut, ahova azért évekkel később visszahúzta a szíve.

- Hol tudtál végül elhelyezkedni, hova vetett a sors?

- A régi Sztalinvárosba (mai Dunaújváros) kerültem egyik unokanővéremmel, ahol elsősegélynyújtással kezdtem, majd gyermekotthonban és kórházban ápolóként folytattam. Megszereztem a csecsemő- és gyermekgondozónői oklevelet, s ezt követően 1956-tól négy éven át a rácalmási gyermekotthonban dolgoztam.

Később Szolnokra kerültem, a helyi bölcsődében beosztott gondozónő, bölcsődevezető, megyei szakfelügyelő lettem. Huszonöt év ottani munka után Szolnokról mentem nyugdíjba.

Mások, az emberek segítése mindig sikerélménye volt. Nyugdíjba kerülését követően visszaköltözött Gyomaendrődre, s mindig letette névjegyét a most már várossá nyilvánított település életében.

Szinte vele jött haza a rendszerváltás... mondhatnók.

Ismert, hogy sok éven keresztül a helyi gazdákat is képviselte, tagja volt a kiscsapatnak, és 1994-1998 között önkormányzati képviselőként is segítette a települést.

- Mi motivált a hazaköltözésben, visszatérésben, s mit adtak neked ezek az évek?

Rokonok, barátok közelében szerettem volna élni. Sajnos viszonylag hamar mindenki meghalt, magamra maradtam, a gyász még inkább itthon tartott. No meg egy kicsit segíteni szerettem volna szülőföldemen is.

Mindig érdeklődő voltam. A rendszerváltás hajnalán számos találkozón, (pl. Magyarok Világtalálkozója vagy a Szittya Kongresszus) vettem részt, ahol sok külföldi orvos, mérnök, történész, tudós értelmiség vett részt, új tényeket ismerhettünk meg, s lassan

kezdett felnyíltni a szemünk. Ezeken a rendezvényeken sok későbbi döntéshozóval is megismerkedhettem.

Olvasni mindig nagyon szerettem, s a történelmet is, így nagyon sok újonnan megjelent könyvet megvettem s kaptam is Svédországból, USA-ból, ottani magyarkortól.

Sokat olvastam, kitágult előttem a világ, s ahogy említed, a kiscsapat munkában alapítástól részt vettem.

- Sokak által ismert kreativitásod, sakkszereteted, zene iránti fogékonyságod. Számos vetélkedőn vettél részt, meg is nyerted őket, amikor jelentkeztél. (Senki többet harmadszor, vagy a Ki nyer ma? zenei vetélkedők és győztesek klubja.)

A sikerélmények mellett, volt-e anyagi haszna is ezeknek a játékoknak számodra?

- Nyertem nagyon sok könyvet, lemezeket, egyéb tárgyakat. A legjobban örültem a kétszemélyes isztambuli útnak. Kisebb pénzeredményeim is voltak.

- Mivel telnek mostanában a napjaid?

Továbbra is sokat olvasok, politikai, tudományos, történelmi témákat, szeretem a verseket, zenét hallgatok s írogatok is. Szeretnék többet járni úszni. Régebben sokat utaztam, természetjáró szervezettel bebarangoltuk az országot. Örömmel tapasztaltam, hogy milyen szép és gazdag ez az ország, ha csonkán is. A Kárpát-medencében járva fájó szívvel láttam, hogy ezek az országrészek is Magyarországhoz tartoztak egykor.

Idős korom ellenére ma is szívesen utazok, s szívesen szépítem a kertemet, aktív mozgással tartom rendben egészségemet.

- Mondtad, írogatsz is...

- Nincs unalmas időm, mindig lekötöm magam valamivel.

A gyermekkoromtól 1953-ig bezárólag zajló itthoni eseményeket (gyermekkor, családi kapcsolatok, helyi politikai történések) örökítem meg az általam megéltek szerint, rokonok közeli ismerősök számára.

Régi bölcséktől is sokat olvasok... meg is írom az újságban időnként a gyöngyszemeket.

- Mindenki által ismert, hogy szeretsz adakozni értelmes célokra: katolikus iskola, kápolna és a templom segítésén túl nemes felajánlás volt tőled a szép kivitelű városi óra felállítás az endrői központban. Igazi közösségi gesztus, sokan követhetnék.... Mi készített erre?

- A családban hagyománya volt ennek, ezt láttam példaként, én csak folytatom.

Öröm volt, az adakozásban, szívesen adtam, adok oda, ahova jónak látom. Anyagi erőmtől függően.

- Ha jönne az aranyhalacska, s teljesítené három kívánságodat, mi lenne az?

- Örülnék, ha a város szépen fejlődne, s lehetne. kellene valamit tenni az endrői városrész kulturális, közösségi életeért is. Teljesen beszűkül az a lehetőség, ahol az endrődiek (nemcsak a magánosak) néha-néha el tudnák tölteni szabadidejüket. A város ezen része kiürült, munka, program, klubélet kellene a fiataloknak is, hogy megmaradjanak, ne menjenek el innen.

Lenne mit tenni a mostani új generációnak e téren is, ahol tudok, még segítek, de ez a feladat már rájuk vár...

Máczy István: Találkozom a szeretettel?

(folytatás a 14. oldalról)

Mielőtt lettem, Isten már szeretett. Szeretetével megelőzött. Megálmodta létem és öntudatra ébredésem előtt már átölelt.

Vajon, ha végleg elmegyek – holtan –, találkozom a Szeretettel? Még nem voltam, már akart. Ha pedig nem leszek, akkor is akar? Szeret? Találkozom a Szeretettel vagy a megsemmisülésbe hullok?

Ha az ember azt mondja a másiknak, szeretlek, annyit mond: te nem halsz meg! Mennyivel inkább igaz ez, ha maga Isten mondja: Szeretlek! Mennyivel valóbb, hogy nála sem jelent mást, minthogy: Nem halsz meg.

Az ember elképzelhetetlennek tartja, bár naponta szembe-sül a halállal, hogy szeretettel többé nincsenek. A gyászt a remény teszi elviselhetővé.

Isten, aki annyiféleképpen kinyilatkoztatta szeretetét, el tudna viselni, hogy milliárdnyi és milliárdnyi ember,

akit teremtő szeretetével alkotott,
akit megváltó szeretetével megváltott,
akit megszentelő szeretettel segített –
az megsemmisüljön!

Szeretet az Isten – nem engedheti.

Találkozom a Szeretettel – hiszem. Hogyan képzelem?

Ha meghalok, a Szeretettel találkozom, aki maga az Atya, aki várja, várja minden hű és tékozló fiát-lányát, várja haza... S amikor megjelenek előtte – irgalmába vetett hittel írom – örvendezni fog az ég angyalaival együtt... élelem siet és szól: vigadjunk és örvendezzünk...

Jézussal találkozom, aki nem eltélni jött a világot, hanem megmenteni, és előre ment, hogy helyet készítsen nekünk, nekem ott, ahol Ő van... Majd szól, hogy bocsánatot nyertek bűneid, mert nagyon szeretted, velem vagy a paradicsomban, amit tettél az embereknek nekem

tetted, különösen, amit a legkisebbeknek... és megölel a teremtés előtti szeretettel...

Ahol az Atya és a Fiú, ott a Lélek, Szentháromságban a Szeretet...

Mi a csepp a tengerben? Még indokoltabb a kérdés: mi az ember az isteni élet óceánjában? Mégis „valaki” vagyok, és kimondom, a Lélek indít rá: Uram „én” utánad vágytam és hányszor mondtam: „Te”, mert magadhoz vonzottál, ihlettel és erőt adtál, és ő Lélek, testemet templomoddá szentelted...

Mit fogok tenni? Csodálkozom. Ahhoz az örökkévalóság is kevés, hogy eléggé csodáljuk, hogy az ember, én és te s mindannyian, kellettünk az Istennek. És örökre kellünk neki a szeretet személyes kapcsolatában.

Mit is írhatnék mást arról az állapotról, amelyet szem nem látott, emberi fül nem hallott, elme és szív föl nem foghat, csupán a tény tény, hogy egyszer lettünk, hogy örökké legyünk, Isten otthonában. Erről a jövőről a költő, Pílinzky János is úgy ír, hogy nem sokat tud, de valamiképpen fölmagasztalásunk órája lesz, „Akkor azt mondjuk: Szeretlek. Azt mondjuk: Nagyon szeretlek.”

Kinek mondjuk? Ellenállhatatlanul egész – most elképzelhetetlen – valónkkal Istennek valljuk: szeretlek. És mondjuk azoknak, akikhez szeretet-kapcsolat kötött. Az Istenben való örömben szereteteinkkel való együtt örvendezés egyesít, részese leszünk a szentek egyességének. Szeretközösség, amelyben megkülönböztetett személyek lesznek

nagyszüleink,
szüleink,
hítvestársunk,
testvéreink,
gyermekeink,
szerelmeink,
barátaink.

Valamiképpen megszépülnek a szeretet és szerelem megélt élményei. Ha Isten egymásnak teremtett minket és nem magányos szigetként éltünk, akkor az emberi kapcsolatok éppen a szeretet maradványai által nem szűnnek meg.

Találkozom a szeretettel, ha végleg elmegyek? Vár a Szeretet, az Isten, és várnak, akik szerettek és szeretnek. Isten tenyeréről Szívbe térek.

Létem oka ő volt. Életem beteljesedése ő lesz. „Szeretet az Isten”.

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is. (2013. évi lista alapján) Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőséget!

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitással kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.
Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.
Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.
Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.
Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.
Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.
Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.
Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.
Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerálmányának gyarapítása.
Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.
Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.
Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.
Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.
Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.
Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.
Adószám: 18376713-1-04

Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrői Egyesülete

Egyesületünk számára nagyon fontos bevételi forrást jelent az SZJA 1%-a, ebből tudjuk működésünket finanszírozni, céljainkat, programjainkat megvalósítani.
Adószám: 19057134-1-04

Rózsahegyi Iskola alapítványai:

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.
Adószám: 18390162-1-04

A Rózsahegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.
Adószám: 18387139-1-04

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Gyomai Újság. 1932. április 30. 6. oldal

Endrői Hírek

Rovatvezető: Kresznerics Gy. Ferenc

Képviselőtestületi gyűlés Endrődön.

Múlt hét péntekjén, vagyis ápr. hó 22-én tartotta Endrőd község képviselőtestülete rendes közgyűlését. A gyűlésen az előjáróság teljes számban jelent meg, a képviselőtestületi tagok közül kilenc, négyen pedig megbízás alapján vagyis a hivatalos közegeken kívül tizenhárman. A községi párt, amely a képviselőtestületnek többségét alkotja, teljes egészében távol maradt a gyűléstől, mert nem akart résztvenni abban a csúnya harcban, amelyet mesterségesen előkészítettek. Elnök: Kalmár Imre bíró. A gyűlés első pontja a Kondoros-endrői vicinális út építéséhez szükséges idegen területek tulajdonosaival kötött egyezség bemutatása. Az egyezséget, amely szerint négyszögölenként 80 fillér térítést kapnak, egyhangúlag jóváhagyták. A községi vadászterületekben új beosztást csináltak és megállapították azoknak kikiáltási árát. Bula Lajos és társainak abbéli kérelmét, hogy a Simazugi hidat a község vegye kezelésbe és tulajdonába, annak ellenére, hogy jogos és méltányosnak tartják, tekintettel a község nehéz helyzetére nem teljesítették. **Urbán János** irodatiszt, községi iktató kérelmét, hogy a főszolgabírósnál eltöltött szolgálati idejét tudja be, teljesítették. Több olvasókör beadványt adott be, amelyben a piaci helypénz leszállítását kérelmezik. A képviselőtestület tudomásul veszi előjáróság előterjesztését, hogy azt teljesíteni nem lehet, mert a községet szerződés köti ez irányban, de többek hozzászólása és különösen elnöklő bíró beadása következtében (egy asszony 3 tojást hozott egy kézikosárban eladósra a piacra, amelyért 15 fillért kapott és 10 fillér helypénzt követeltek tőle) utasította az előjáróságot, keressen érintkezést a piacbérővel és mentesítse ilyen esetekben a termelőt a helypénz megfizetése alól.

Vármegyei alispán újabb határozathozatalra utasította a községi képviselőtestületet az albírói és egy esküdői állás megszüntetését illetőleg. A közgyűlés többek hozzászólása után úgy határoz, hogy mindkét állást megszünteti.

Polányi István 100 szociáldemokrata munkás aláírásával el látott beadványban nyomorgó helyzetükre való hivatkozással az ínségmunka azonnali megindítását sürgeti, avagy ha az nem volna keresztülvihető, úgy munkanélküli segély kiutalását kéri, mert az indoklás, hogy erre nincs fedezet, nem állhat meg hiszen, az Egyház évek óta kap segélyt, tehát szüntessék be ezt a segélyezést és ezt az összeget használják föl erre a célra. Különben is fölvilágosítást kérnek, mennyi összeget és mily címen kapott az Egyház a múltban segélyeket. A beadvány egész tartalma amellet bizonyít, hogy megrendelésre készült, hogy mód adassék az Egyház eddigi segélyezéséről kimerítő jelentést tenni és a munkásság amúgy is szélsőségre hajló csoportját - anyagiak színes feltüntetéseivel - az Egyház vezetőségével szembe állítani. Az ismertetés a számadatok ügyes csoportosítása által célját a hallgató munkásság között valószínűleg el is érte. Az ismertetés szerint az Egyház különböző címeken 80.283 pengőt kapott, de csak 56.826 pengőt vett föl. (Azt hiszem nagy volna a tiltakozás, ha az Egyház föl nem vett segély címen követelné a két összeg között mutatkozó nagy összeget?) Az ismertetés további részében előadja, hogy a község az ínségmunkát azért nem tudja megindítani, mert erre nincs fedezet. Költségvetés tervezetbe az előjáróság beállított ugyan e címen 5000 pengőt, de ezt az összeget Csernus Mihály apátplébános javaslatára a községi képviselőtestület áthelyezte a Kondoros-Endrőd-Mezőtúri utépités tételére. Miután azonban az említett út építése csak másodrendű kiadási tétel, ahhoz nyúlani nem lehet. Az előjáróság javaslatot nem tesz a közgyűlésnek, hanem szabad kezét ad. Az előadói jelentés valóságos biztatás volt és a felszólalók meg is ragadták az alkalmat, hogy egyrészt a távollevő apátplébánost és rajta keresztül az Egyházat állítsák oda okául annak, hogy a munkás-

ságnak nincs kereseti lehetősége. Az első felszólaló dr. Kovács Péter, ki miután az előjáróság javaslatot nem tett, a következő javaslattal állt elő: Először is az 5000 pengőt át kell hozni elsőrendű költségvetési tételnek, másrészt tekintettel a község nehéz helyzetére föl kell függeszteni minden néven nevezendő segélyezést. Másodiknak Kovács István szólal föl. Hangoztatja, hogy az 5000 pengőből 290q buzát lehetett volna juttatni a munkásságnak, ami 800 lélek ellátásának felel meg. A munkásságnak joga van a mindennapi kenyeret követelni, a községnek kötelessége munkaalkalmat adni, miért is indítványozza, hogy Kovács Péter javaslata egészítessék ki avval, miszerint az csak „birtokon” kívül fellebbezhető meg. Nem tartozik ide - folytatja felszólalását - de a munkásság érdekében nagyon fontos és így szükségesnek látom, hogy szót tegyem és egyúttal kérjem az előjáróságot a szükséges lépések sürgős megtételére abban az irányban, hogy a vármegyei értekezleten elhatározott és állítólag rendeletileg kötelezővé tenni szándékolt határozat ellen, mely szerint mindenütt csak helyi munkások alkalmazhatók, valóra ne válják, mert akkor az endrői munkások nagy száma a nyár folyamán sem tud majd elhelyezkedni és munkához jutni. Én eddig a szarvasi határban fekvő bérletemen mindenkor endrői munkásokat foglalkoztatam, de most már figyelmeztetést kaptam, hogy az idei aratás és csépléshez csak szarvasi munkásokat szabad alkalmaznom. Ez igen könnyen véres verekedésre vezethet, mert én el vagyok határozva az idén is csak endrői munkásokat szerződtetni. Tóth Libor jegyző felszólalásában igyekszik magyarázni, miért helyezte az alispán a Kondoros-Endrőd-Mezőtúri utépitését másodrendű tételek közé. A képviselőtestület úgy határoz, hogy az 5000 pengőt elsőrendű rovatba teszi és hogy az azonnal fölhasználható legyen s csak birtokon kívül fellebbezhető meg.

Az előjárósági jelentéshez van hozzáfűzni valóm. Az igazság kedvéért meg kell jegyezmem, hogy annak idején az apátplébános azért csatloltatta az 5000 pengőt az utépités tételére, hogy így 5000 pengő helyett 12.700 pengőt, tehát jóval többet lehessen munkabérekre fölhasználni. Meg kellett volna említeni azt is, hogy Endrőd község képviselőtestülete épp Csernus Mihály apátplébános indítványára határozta el, hogy az 1931 évi költségvetésben a gátépitési munkálatokra beállított 11.300 pengőt a folyó évben utépitési és javítási munkák végeztetésére használják föl. A költségvetésben eszközölt helyesbítések és a takarékoság szigorú szem előtt tartása mellett az előző előjáróság 72 százalék pótdaját sikerült 50 százalékra leszállítani, annak ellenére, hogy összesen 24.000 pengőt óhajtott biztosítani rendes munkaalkalmak nyújtására. Endrőd község főnállása óta ily nagy összeg nem szerepelt földmunkálatok céljaira a község költségvetésében!

A tárgyilagosság kedvéért azt is meg kellett volna említeni, hogy a képviselőtestület által jóváhagyott költségvetést az alispán, a főjegyző és másodjegyző közreműködésével tételenként elbírált és ekkor történt, hogy az összeget, amit a közgyűlés a munkásoknak akart juttatni, másodrendűnek minősítették. Miért nem emelt szót a két főjegyző? Ha azt megteszi, akkor esetleg az alispán is másként intézkedik. Ezt elmulasztották vagy azért mert elkerülte a figyelmüket, vagy mert közömbös nekik a munkásság sorsa, vagy pedig szándékosság vezette, hogy az Egyházat a munkásság előtt kijátszák! Az utóbbi kettőt nem merem föltelezni, de akkor nem szabad a saját figyelmetlenséget mások nyakába varrni.

A tűzzel nem szabad játszani, még kevésbé közigazgatási szervnek. A lejtőn fekvő követ elindítani nem nehéz, de hol áll az meg, azt előre megállapítani nagyon nehéz és így nagyon veszélyes.

(Megőriztük a korabeli helyesírást.)

Emlékező sorok az Óberettyó-mente pásztorairól

Kevesen tudják, hogy a Hortobágy és Bugac után Magyarország harmadik nagy legelőterülete az Óberettyó-mente volt.

A 19-20. század fordulójára több kisebb, egyenkint ezer holdnál nagyobb részre tagolódott széjjel; a bucsai, ecsegi, atyaszegi és csudaballai a legnagyobbak. Aztán hozzá tartozik-tartozott még belőlük levált gyepes terület, valamint a települések közelében lévő „csorda járások”. Addig, amíg a Hortobágyról és Bugacról számos történeti, néprajzi tanulmány, könyv jelent meg, e vidékről szinte semmi. Ecseg és Atyaszeg 1950-ig Dévaványához tartozott, de Ecseget Túrkeve bérelte a magyar katolikus vallási alapból. 1950 után keleti fele az önálló községgé lett Ecsegfalvához csatoltatott, a nyugati felét Túrkevihez csatolták és így a megyéből is kikerült. Csudaballát 1859-ig Dévaványa árendálta a széki Teleki gróftól, majd nagygazdák vásárolták meg. Természetesen Gyomához is tartozott a balai legelőből takaros kis terület, hiszen ide gyerekkorom legszebb emlékei fűznek, amikor is a gyomai gazdák feltarisznyázva, lófokkal, a kocsihoz kötve kettő-három, sokszor négy darab növendék marhát, elindultak a balai pusztára az új. „kiverfkor” úgy Szent György nap – május eleje táján. Majd aztán Szent Mihálykor (szeptember 29.) meg érte mentek a jószágnak.

Bucsá nagyobb részt Füzesgyarmat külső legelője volt, kisebb része uradalmi legelő. Majd 1945 után Bucsá községgé lett. Atyaszeg Dévaványa külső legelője, részben uradalmak osztoztak rajta. Maradjunk az 1945 előtti állapotoknál, mert 1945 után itt hatalmi szóval mindent elpusztító oktalán és esztelen legelőfeltöréseket végeztek, s nagy területen rizstelepeket létesítettek. Később aztán ráébredve arra, hogy haszon az nem sok van, valamelyest visszatértek a legeltetésre, de ez már egy igen csak másik fejezete ennek a vidéknek.

Közvetlen élményeim gyomai gazdák által felfogadott juhászokkal kapcsolatban voltak, így Kegyes Pista bácsi, Porcsalmi Jóska bátyám (az ő fia ifjabb Jóska osztálytársam is vala, mindig pitykés fekete lajbiba járt iskolába), rémlik elébem a „homályból”. Meg a „vasárnapi tej” nagy kannákban s utána nagyanyám beoltotta, stb. gomolyák hosszú sora az eresz alatti csurgóra kiakasztva. S ettük mi gyerekek, kenyér nélkül, sózva, paprikázva nagy szeleteket. Tehát javarészt Dr. Bereczki Imre gyűjtéséből szemezge-

tek ezúttal (Adatok az Óberettyó-mente pásztorainak szellemi életéhez. In Néprajzi Tanulmányok Debrecen, 1982. 641-649 old.) valamint másoktól hallott történetek szolgálnak még írásomhoz.

Minden helységben éltek jeles pásztorcsaládok, dinasztiák. Ilyenek voltak Túrkeviiben: Hollósi, Finta; Fürge, Bartga, Szilágyi. Dévaványáról: Kádár, Gyáni, Szűcs. Füzesgyarmaton: Zsombok, Bucsan Füzesi nemzetség..

A pásztorság utánpótlása leginkább a zsellér állapotú lakosokból került ki. A pásztorokon kívül még a pusztán éltek állandóan a csárdások, s a rendfenntartó közegek: csőszök, lovas pusztázók, később a lovas csendőrök s helyi közigazgatás egyik tagja, a mindenkori pusztagazda.

Aztán előfordultak még mindenféle jövő-menő emberek, de ezektől a pásztorok igyekeztek magukat távol tartani. A pásztorársadalomban patriarchális rend volt, Papp Mihály hajdani kevi kondás szerint a pusztá „nem olyan hely az, hogy oda nő menjen”. Így aztán a nők, férj-személy, vászoncseléd nemigen keveredett ki a pusztára, „Mer’ abból csak baj származott...” Hollósi Imre kevi számadó így foglalta össze a pásztor nagy felelősségét: „A pásztorra ipp úgy nagy vagyon van bízva, mint egy bankigazgatóra, oszt hun a fizetése túlle?” Ebben a mondásban benne van a felelősség tudata, ami aztán feltételezi az abszolút megbízhatóságot, jószágismeretet, tiszteletadást a kenyéradó gazdájával szemben, s nem utolsósorban a jószág jó állapotban való tartását. A nagy jószágok pásztorainál fontos szempont volt a tisztességes megjelenés, tekintélytartás.

A tételes jog szabályain könnyen túltette magát a legbecsületesebb pásztor is, különösen ha a jószág feljavításáról volt szó. Vagyis a tilosban legeltetésről. Kádár Gyula ványai nagy emlékezetű számadó gulyás mondta volt: „a pásztornak iberebbnek kellett lenni mint a parasztnak, hogy ne tudjon megfogni. Csak akkor tudná, ha elszenderedne, nyáron szorult vót a helyzet, úgy vót véle az ember, hogy egye meg a fene, itt is van egy kevés, amott is van egy kevés, megcsípi a jószág. Ha mégis megcsípi a csősz, kárba írni, nem azon van a pásztor ember, hogy mentegedőzik, hogy erre, hogy arra, hanem csak kirelem az ember dóga, hogy ippet most szalatt rá... pedig hát dehogy... 919-be, mikor a kommün vót, a gulyával etettem a tengirit, kérdem, hogy kié a tengiri? Aszonygya a csősz, az államé. Nahát, akkor rendbe van, mert

ez a gulya is az államé, a gazdájáét eszi, nahát!”

A részesség nem szégyen a pásztorfelfogás szerint, mert abból is látszik, hogy szeretik egymást, hogy kínálják egymást borral, paprikás hússal. Pásztoember nőfével nem fogott kezét. A nő ősi soron éppen olyan préda, szabad préda, mint a jószág. Vigyázni kell rá. Megszerzése ügyesség és kitartás dolga. Különösen juhászok voltak kaphatók fiatal lányok megerőszkolására. Viszont a juhászok asszonyai sem vették túlságosan komolyan a hitvesi hűséget, s lányaik a menyasszonyi érintetlenséget.

A tételes vallásokkal kapcsolatban a pásztorok hozzáállása különböző volt. A szilajpásztorok Györffy István szerint istentelen emberek voltak, a káromkodáshoz ragaszkodtak. E vidék pásztorainak zöme református valláshoz tartozónak tudta magát. Ványai Lázár Papp Gergely szerint „a tehetetlen ember káromkodik”. „Ha feljön a zivatar, káromkodunk, kongatunk, sziggyuk a gazdáját...” Kerekes János még hozzátette: „Pedig avval az ember (a káromkodással) nem megy elébb. A részeges pásztorok inkább cifrázzák. Tekintélyes pásztorok mint a legendás Kádár Gyulát ember nem hallotta káromkodni, mintahogy a kevi Finta Pétert, Hollósi Ferencet, Istvánt s Imrét se. Az öreg Korom Pálról feljegyezték, hogy az ecsegi pusztá templomnál énekelte bojtárjaival letérgyelve a 79-ik zsoltárt: „Öröködbe, Uram, pogányok jöttek és Szent Templomodat megfertőztették...” (Ref. Énekeskönyv). A pásztoember az mindig „danol, szíp nótának nagy becsülete van előtte, a templomba szokás inekelni...” A pásztorok maguk is zenéltek, búrdudával, nádsípval, klánétával, a későbbi tárogatóval, na és citerával. Kádár Gyula bácsi szerint a „pásztor tud igazán mulatni, mert hogy a pásztor mulatás közben táncol is...” Jómagam utoljára Gyomán a vásártéren valamikor 1947-48 táján láttam juhászokat a kocsmasátor előtt juhászbottal-kampóval táncolni, csúcsos darutollas túri kalappal a fejükön, ezüstpitykés mellényben, vászon bőgatyva, bőujjú ing rajtuk... elmúlt mindez, mint a PARASZT. Mezei András: „Eltűnőben... Legelőszőr a lovak tűntek el, aztán az istrángok szakadtak el. Udvarokból a kihaltak a szekerek, a pattogások, az ostornyelek, és utoljára a dülövtak, a gyalogösvények, ásott kutak. Végezetül a talpak hült hona, a porból, a paraszt lányoma.”

Cs. Szabó István

SPORT

Labdarúgó hírek a felkészülésről

A Gyomaendrődi FC labdarúgói számára a végéhez közeledik a január 20-án kezdődött nyolc hetes téli felkészülés. A heti edzések, valamint a hétvégi felkészülési mérkőzések reméljük, jó alapokat adhatnak egy sikeres tavaszi szereplésre. Ez a felkészülés sem volt azonban zökkenőmentes. A nyárhoz hasonlóan ismét több játékos távozott az egyesülettől. Volt, aki féléves tartózkodás után hagyta el az egyesületet, jobb

ígéretnek reményében. Sajnos saját nevelésű fiatalok is távoztak, akiket nagyon sajnálunk, de az amatőr sportnak ez egy sajátos helyzete. Az érkezési oldalon is vannak új játékosok a távozók pótlására, de jelenleg még nem sikerült minden távozót pótolni. Igyekszik az egyesület vezetése az utánpótlás korosztályból is a felnőttek közé beilleszteni fiatalokat, hogy szokják a légkört, a gyorsabb játékot, hiszen ők lesznek, akikre néhány éven belül már számítani lehet, mint stabil felnőtt kerettagok.

A felkészülés során eddig lejátszott edzőmérkőzések eredményei:

Gyomaendrődi FC – Mezőberényi FC	2 : 1
Gyomaendrődi FC – Dévaványai SE	2 : 2
Gyomaendrődi FC – Vésztői SE	3 : 0

Az eddigi téli napok kedvező időjárási viszonyai után reméljük, hogy az eredeti elképzelések szerint a Magyar Labdarúgó Szövetség Békés Megyei Igazgatósága által tervezett időpontban, 2014. március 16-án hazai mérkőzéssel elkezdődhet a bajnokság tavaszi szezonja.

Az előző havi újságban megjelent cikkünkben már jeleztük, hogy Gyomaendrődi Futball Club kéréssel fordult a Képviselő Testülethez, hogy a Magyar Labdarúgó Szövetség által meghirdetett az amatőr labdarúgó-létesítmények (labdarúgópályák, öltözők) felújítását támogató pályázatára az egyesület számára a

szükséges önrészt biztosítsa. A fenti pályázat támogatási összegét szeretnénk maximálisan kihasználni, hogy az elképzelt beruházásokat megvalósíthassuk. A Képviselő-testület az egyesület kérését támogatta és megszavazat számára a kért támogatást, így a pályázat 2014. február 14. határidőre benyújtásra került.

A tervezett felújítások:

Erzsébet ligeti sporttelep: a játéktéren a fából készült kapuk nagyon elhasználódtak, fémről készült kapukra történne meg a cserélésük. A kispad megrongálódott, új ajzat beton kerülne kialakításra, valamint zártszelvény keretre szerelt fém trapézlemez burkolású új kispad kerülne megépítésre. A nézőket a játéktérről elválasztó korlát teljes felújítása tervezett, új kétsoros zártszelvény korlátú rendszer kerülne kialakításra. A játékos kijáró elhasználódott drótfonata teljes egészében cseréire szorul az eredeti zártszelvény tartószerkezet meghagyása mellett. A sportpálya nem rendelkezett kapuk mögötti labdafogó hálóval. Ennek a megépítésére kerülne sor 2x25 méter hosszán és 5 méter magasan. Az öntözés kézi telepítésű egyedi szórófejes megoldással volt megoldva, ezt szeretnénk kiváltani egy automatikus csévéldobos berendezésre.

Népliget úti sporttelep: mind a center pálya mind az edző pálya játéktéren a fából készült kapuk nagyon elhasználódtak, fémről készült kapukra történne meg a cserélésük. A kapuk mögött új labdafogó háló megépítésére kerülne sor 2x25 méter hosszán és 5 méter magasan. A nézőket a játéktérről elválasztó korlát felújítása során a második sor korlát rögzítése valósulna meg. Az öltöző épületén részfelújítást szeretnénk megvalósítani, a tetőszerkezet cseréjét, a bejáratú ajtó cseréjét valamint az épület teljes festésére kerülne sor. Az új tető, fém trapézlemez színes műanyag bevonatú horganyzott acéllemezből készülne. Az öltöző épület elhasznált bejáratú ajtó bontása után mindkét oldal új műanyag kültéri nyílászáróval lenne helyettesítve. Az öntözés kézi telepítésű egyedi szórófejes megoldással volt megoldva, ezt szeretnénk kiváltani egy automatikus csévéldobos berendezésre.

A sportpályák gyepfelületének kezelésére az elavult fűnyíró traktor helyett szeretnénk egy újat beszerezni, valamint a géppel nehezen megközelíthető részek nyírására egy motoros kaszát.

A pályázatunk megvalósításáról folyamatosan hírt adunk a következő számokban is.

Fülöp Zoltán

Gyöngysorok

Mindig egyformán dalol a kis fülemüle,
nem nézi, hogy a lomb alatt kegyelmes úr ül-e.

Nem a test, hanem a lélek köt tartós házasságot.

A zene képes átformálni a lélek alkatát,
ha pedig képes erre, akkor nyilvánvaló,
hogy az ifjúságot erre is oktatni és nevelni kell.

Akinek a természet nem mond semmit,
annak a művészet se mond sokat.

Szánalmasak azok a szülők, akik nem akarják gyermekeiket
szigorú szabályokra megtanítani.

A rossz ember ezerszer több gonoszságot tud elkövetni, mint
az állat.

A hazának elég az, ha mindenki becsülettel elvégezi feladatát.

Rossz tanújuk az embereknek a szemük és fülük, ha barbár lel-
kük van.

Inkább egy szép cselekedettel vétsem el céloamat, mintsem hogy
győzzek aljasul.

Egészségről-betegségről

Kneipp-féle vízkúra szervezetre gyakorolt jótékony hatásai

A vízgyógyászat témakörön belül ebben a cikkemben szeretném az érdeklődő Olvasókkal ismertetni a Kneipp-féle „vizes gyógyító módszer” élettani elveit. Véleményem szerint időszerű és ésszerű lenne ezzel a kérdéskörrel komolyabban foglalkoznunk, tekintve hazánk előnyös természeti adottságait. Világviszonylatban Magyarország és megyénk is igen gazdag thermal vizes forrásokban, melyek a gyógyítás, egészségmegőrzés terén is rendkívüli lehetőségeket rejtnek. A víz megbecsülésére és a medicinában való méltó felhasználására kellene törekednünk, arra hogy „a szakemberek is foglalkozzanak behatóan a vízgyógyászattal, vegyék azt kezeikbe és felügyeljük alá.” Ezáltal új lehetőségek nyílnának meg a betegségek gyógyítása és diagnosztikája terén is.

A Kneipp-vízkúra tudomány szemszögéből nézve élettani törvényeken felépült, kiválóan megalapozott, amely helyes javallat és célszerű alkalmazás mellett elsődrendű, bevált és eredménydús gyógyeljárás képez. A vízgyógyászat tapasztalati tényekből fejlődött ki. Kneipp eleinte önmagán próbálta ki a később általánossá vált módszereket. A Bad Wörishofen-i Gyógyfürdő, Sebastian Kneipp egykori működési területe ma még látogatottabb, mint valaha.

Gyógyszerek nélkül gyógyítani nem tudunk, de mégis az legyen fontos, hogy a természet gyógytényezőit megismerjük, és ezen az úton haladva a természetes gyógymódot kiaknázzuk. Nagy érdemet szerzett Kneipp azáltal, hogy a gyógynövények használatát újból felelevenítette. Vannak értékes gyógynövények, melyeket egyes szervek betegségénél nagyszerűen felhasználhatunk és ennek dacára érthetetlen módon a feledés homályába süllyedtek.

A betegségek gyógyításánál a víz gyógyhatását Kneipp módszer alapján 3 tulajdonsága révén fejti ki: feloldó képesség, kiválasztó erő és edző hatás.

Kneipp szerint a különböző vízkúrával a vérben lévő idegen anyagokat feloldjuk, ezeket kiválasztjuk, a megtisztított vér rendszeres keringéséről gondoskodunk, ezáltal a legyengült sejteket felfrissítjük, mely folyamatokkal a betegség okát tökéletesen eltávolítjuk és megszüntetjük.

Kneipp a betegségek okát a vér és a szövetnedvek kóros összetételében látta. Felfogása szerint a betegségek oka elsősorban a vérkeringés gyengesége vagy fokozódása, másodsorban a vér kóros összetétele. Ehhez vehetjük még civilizációs ártalmak következtében a szervezet ellenálló képességének gyengülését.

A vízgyógyászatban szerepet játszó ingerek: mechanikai, hő, és kémiai, mely utóbbi azonban kevésbé érvényesül. A vízkúra a bőr útján fejti ki hatását. A bőr az idegvilág működési területe; a vízgyógyászatban elsősorban a bőrre hatunk és csak másodlagosan befolyásoljuk a többi szerv működését. A bőrben számtalan idegszál és idegvégződés helyezkedik el, mely által a bőr az élettani reflex-folyamatok fontos felfogó és kapcsoló szerve. Hő- és mechanikai ingerrel a bőr működését lényegesen befolyásolhatjuk és megváltoztathatjuk. A bőr véredényrendszerére hő-, mechanikai- és kémiai ingerekre rendkívül érzékeny beidegzése révén. A belső szervek működésére az idegrendszeren keresztül vízgyógyászatilag hatást gyakorolhatunk. A vízkúránál keletkező ingerek nem csak a hőszabályozásra, keringésre, de az anyagcserére is jelentős hatásúak.

A kapillárisok rendszertelen működését vízgyógyászati eljárásokkal szabályozhatjuk. A bőr kapilláris rendszere a szívtől függetlenül második véredény-rendszert képez, melynek működése a szervezetet lényegesen befolyásolja. A bőringerek által megváltozott belső folyamatok kiegyensúlyozó hatásúak, amelyek a szervezet áthangolását idézik elő. A bőr a vérmennyiség egyharmadát magába foglalhatja, de a vért a belső szervek felé is eltolhatja. A belső szervek és a bőr között a vérelosztás szempontjából ellentétes a működés, amely a vérnyomás szabályozásában és a hőszabályozásban

igen fontos.

A kapillárisok az anyagok igazi kicserélődési helyei. A vízkúra hatására a légzés javul, az izmokban az elégés gyorsul, a vérből a salakanyagok kiválasztása fokozódik. A betegségekben képződött kóros anyagok feloldódnak, majd kiválasztódnak, tehát a vér összetétele változik. A hideg víz hatására a vörösvértetek száma, festékanyaga szaporodik, az immunrendszer erősödik. Meleg víz kúrával a belső elválasztású mirigyek szabályozása is előnyösen befolyásolható. A veseműködést a hideggel éppúgy, mint a meleg vízzel előnyösen befolyásolhatjuk. A vízkúra hatására a bélnedv és az epe kiválasztása is fokozódik. A hideg víz az idegrendszert is élénkíti, frissíti, erősíti. A szívizomra a hideg víz erősítőleg hat, a szív munka csökken és a szívverések számának mérséklése által kímélő hatású.

A hideg víz a bőr ereit először összehúzza, meleget von el a testtől. Majd az ellentétes reflexes reakció lép fel és a bőregek kitágulnak; a bőr kipirul, meleg önti el a kezelt területet. A reakció (visszahatás) annál gyorsabban jön létre, minél rövidebb ideig, minél hidegebb ingert alkalmazunk. A reakció értékelése a vízgyógyászatban rendkívül fontos. Általában a reakció nagysága arányos a hő-, mechanikai inger erősségével. A vízgyógyászat célja a bőrre alkalmazott ingerek hatására fellépő reakció, ellenhatás. A reakció nagyságából a vízkúra alkalmazási módjának helyessége és eredményessége leolvasható. A látható reakció előfeltétele a helyesen alkalmazott vízkúrának. A reakció a véredények idegrendszere útján jön létre. A víz megfelelő alkalmazásával a bőr véredényrendszerére kitűnő hatást lehet kifejteni, az érmozgató idegeket mintegy megtornáztatjuk, ami nagy jelentőségű. Kneipp alkalmazta pl. a lábfürdőt, karfürdőt, ülőfürdőt, egész- és félfürdőt, térd-, hát-, egész- és karzuhanyt, borogatást, pakolást stb...

Kneipp a fürdő után a beteget nem szárítottatta le. A reakció így erősebb és tovább tart, a vízkúra hatását fokozza. Véleménye szerint gondoskodni kell a test vízkúra előtti és utáni felmelegedéséről. Az adagolás és az alkalmazási mód a betegségnek és a testalkatnak megfelelően választható és változtatható.

A Kneipp-kúra nemcsak a hideg vizet, hanem a meleg és forró vizet is alkalmazza a gyógyításban. Olykor a gőz is alkalmazást nyer. A Kneipp-kúránál a hideg fürdőt legfeljebb csak 6-10 másodpercig alkalmazzuk. Hirdette, hogy minél hidegebb a víz, annál rövidebb ideig lehet alkalmazni és minél melegebb a test, annál nagyobb reakciót kapunk hideg víz alkalmazásával. Az adagolás és az alkalmazási mód a betegségnek és a testalkatnak megfelelően választható és változtatható.

Kneipp a régies vízgyógyászatot modern, tudományos-élettani alapokra fektette és új módszerekkel bővítette, a régi Priessnitz-féle vízkúra megerősítő voltálva szakított, az emberi szervezet elviselő képességéhez alkalmazkodott. Munkájának köszönhetően a modern vízgyógyászat mint egyszerű, kíméletes, eredményes, sokoldalú kezelési mód az egész világon elterjedt, és a modern orvostudomány részévé vált.

Forrás: Dr. Albert Schalle: A vízgyógyászat ABC-je

Dr. Macsári Judit

Tisztelt Fogadóink!

Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy a

lottózó

új helyre költözött, Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz. alá.

Megújult környezetben, de továbbra is sok nyerési
lehetőséggel és eséllyel várjuk
játékos kedvű fogadóinkat!

Irodalmi oldal

„Szeretet az Isten” - Mácz István 80 éves

Valódi találkozásaink a szívben történnek.

A szívben, mely központja fizikai valónknak és lelki életünknek, a láthatónak és a láthatatlannak. Gyönyörű az a megfogalmazás miszerint „a szív lakás, ahol vagyok, ahol élek, sémi vagy biblikus kifejezéssel, ahonnan elindulok”.

Rejtett központ, a döntés, az igazság, a találkozás helye. Döntéseink itt születnek, itt köteleződünk el az élet vagy a halál mellett, Isten képmásaiként itt éljük meg

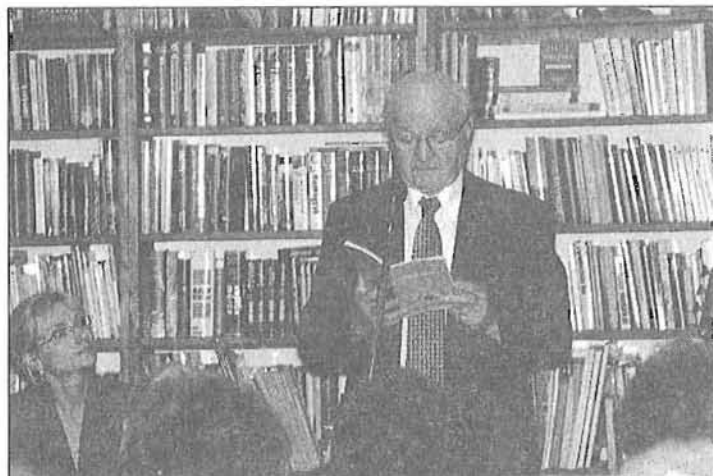
kapcsolatainkat embertársainkkal, önmagunkkal és Istennel. Hogy mi volt a tizenéves gyomai fiúnak, Mácz Istvánnak a szívében azon a nyári délutánon, amikor a Jézus Szíve-templom lépcsőjén lefelé haladva találkozott a Szeretettel? Nem tudjuk pontosan, de egy biztos: a Szeretet felfedte magát, megszólította, megérintette. Már korábban a templom csöndje, az imádság kegyelmi állapota előkészítette ezt a sorsfordító pillanatot, mely életre szólóan megajándékozta, erős vággyal a szívében: „Isten szeret minket, s el kell mondanom az embereknek, kiáltanom nekik: Szeressük az Istent!”

Élete is e szerint formálódott: az ötvenes években az egrai Katolikus Hittudományi Főiskola hallgatója lett. Nehéz időkben, 1957-ben szerzett diplomát. Római katolikus lelkészként, hittanárként szolgált Izsákon, Kerekegyházán, Gödöllőn, Csongrádon, Újszilváson. Hosszú évek alatt érlelődött meg az az elhatározás, hogy Isten-szeretetről társsal az oldalán, nem csak szóban, de írásban is beszélnie kell. Kérésére VI. Pál pápa a cölibátus kötelezettsége alól felmentette, házasságot kötött, három gyermeke született. Húsz éven át polgári munkakörben dolgozott, 1990-94 között Cegléd polgármestere volt, e város díszpolgárává is választották 2007-ben. Az újrainduló cserkészélet ceglédi vezetője, a KÉSZ helyi elnöke. Ez utóbbi szerevezettől megkapta 2006-ban a Szent Adalbert-emlékérmét.

Közösségi tevékenységei mellett írásai az élet nagy kérdéseire adott válaszok, Mácz István-i tömörséggel, az élő hit áradásával, elevenségével. Könyvei lelkeségi irodalmunk kincsei, melyek az emberekkel-gyermekekkel foglalkozók széles körének nyújtanak lelki táplálékot, munkájukhoz segítséget. Néhány ezek közül: Kísértés a jóra, Szép az Isten, Egészen szép vagy, Szívdobbanások, Élni vagy meghalni, Örülj velem!... és számos elmélkedő írása.

Szülföldjétől, Gyomától nem szakadt el. Búvó pataként mindig is jelen volt életében. Esmélésében, látásában. Néhány éve megtapasztalhattuk magával ragadó személyiségét, amikor Gyomaendrőd közönsége találkozhatott vele az OMart szellemi műhelyében.

Nem régen ezt írta egyik levelében: „Az emlékek feltolulnak. Gyoma három tornyával fölfelé emelte szememet. A Kö-

Mácz István Gyomán, 2006-ban

rösök körbeöleltek. A Liget fái kísérték a futballpályára, máskor kanyargós ösvényei csaltak vakmerő bicikliversenyekre. De legszebb talán az ifjúgyermeki szívből kivirágzó szerelem, melyet a lombok alatt mosollyal viszonzott a nagy Ő. Az „első”. És ott születtek a barátságok, ideális eszmékért való együtt-lelkiesedés, munka – s mert egyházi jellegű volt -, izgalmas várakozás a rendőrségen. Nem volt véletlen, mert ha 14-15 évesen megtapasztalja az ember az igazságért való üldözést, könnyebb volt viselni később.

80 felé a jövő távlatai rövidülnek, az emlékezés messze képes visszanezni.”

Mácz István azóta – január 28-án – betöltötte a 80. születésnapja előtt egyik írásában így ír: „Nagyon igaz, „hatvan felé az ember már hazafelé tart”, és most már tudom, aki nyolcvan, az már a küszöbön áll... [...] Küszöbön áll, aki 80, naplemente és napkelte öleli...”

Két írásával köszöntjük: Isten éltesse sokáig!

Az Egy hivatás pillanata megérintettségének (gyomai) története; míg a Találkozom a Szeretettel? a bizonyosság, „Szeretet az Isten”, „Isten a Szeretet” bizonyosságának vallomása.
Polányi Éva

Egy hivatás pillanata

Templomba mentem adorálni. Akkorian szép szokás volt az Oltáriszentségben élő Jézust meglátogatni. Nyár volt. Délután. A templomban csönd. Jézus a Szívére mutatva nézett rám az oltárképről. Nem égi sugár, csupán napfény volt a gloriólája.

Nem emlékszem, mit imádkoztam. Hosszan, röviden, vagy csak fohászkoztam? Lehet, egyszerűen hallgattam. Hallgattam a csöndet. Isten csendjét.

Amire emlékszem, soha nem felejttem el. Él bennem a pillanat. Semmi rendkívüli benne, hacsak az nem, hogy egyáltalán megtörtént.

Kiléptem az ajtón, mentem le a lépcsőn, már a kapun kívülre kerültem, a járdára léptem, amikor megragadt, betöltött egy gondolat:

Isten szeret minket s el kell mondanom az embereknek, és kiáltanom nekik: Szeressük az Istent!

Ennyi az egész. Semmi rendkívüli. „Csak” egy gondolat, amely belém villámlott. Valaki érintett.

Ötven éve már él szívemben és elcsodálkoztam: szeret minket az Isten, és ösztönöz, ellenállhatatlanul indít, hogy éljem és mondjam másoknak: szeressük az Istent.

Annak a nyári délutánnak pillanatában – a hivatás pillanata volt? – érintett a Szeretetet.
(folytatás a 9. oldalon)

Téli mese... avagy a technika vívmánya

Nagy zimankós tél volt, már elmúlt karácsony, de a hó csak esett szünet nélkül, az egész táj hófehér, a hegy főfötte csúcsa vakítóan szikrázott.

Amália néni Lillafüreden, a faluszélen lakott, egy olyan parányi házban, mint egy mézeskalács házikó. Ő is úgy nézett ki, mint egy mesebéli anyóka.

Hófehér hajából kis kontyot formált, apró termete hajlott volt már, a korát még megsaccolni sem lehetett. Hanem a szeme, az igen! Mindig élénk volt és kedves, jószágos mosoly bujkált a tekintetében.

Jó volt a kis ráncos szeretetreméltó arcára tekinteni és belenézni a szemébe.

Valamikor szép asszony lehetett, mennyi mindent mesélhetne... gondoltam.

Nézek rá, és élvezettel hallgatom a közelmúltban történt eseményeket, miket nagy lelkesedéssel kezd elmesélni...

Naponta többször kiment gyönyörködni a hegyek hősipkájában, közben eltakarította a havat, fát vitt be a tűzre.

Nem voltak szomszédai, kissé kihalt volt a környék, de ő egyedül is jól érezte ott magát. A fiatalok elmentek a nagyobb városokba munkát vállalni, így az ő két fia is. Unokái nem voltak. Néha hazaszaladtak látogatónak a gyerekei, de mindig siettek is vissza a megszokott életükbe.

A hó továbbra is szüntelenül esett. Amálka néni elmosolyodott, milyen jó – gondolta, hogy még ledejekorán gondoskodott a sok tűzfűről, most mi lenne vele tűzelő nélkül? Biztosan megfagyna – mélyzót gondolatán.

Már alkonyodott, rakott pár fahasábot a kályhába, finom meleg volt a parányi kis kuckójában. Imádkozta, ha ropogott a kályhában a tűz.

A kihalt tájon egy iskolás csoport kirándult, tanárok kíséretében – még tartott a téli szünet –, néhányan a nagy hó miatt lemaradtak a csoporttól, hógolyóztak, majd nagyon fáztak, megáztak, és egyszer csak azt vették észre, hogy sehol senki, ők ketten maradtak.

Eltévedtek. Kibájtak, hahóztak, de nem jött semmi válasz. Ezenközben a tanárok kétségbeesve keresték Danit és Sárát.

A két gyerek, nagyon jó barát volt, a többiek csúfolták is őket, hogy szerelmesek, de ők oda se figyeltek rá, nagyon jól kijöttek egymással.

Szüleik között is barátság szövődött, már mikor ovisok voltak.

Késő délután lett, télen hamar sötétedik, gyorsan meg kell találniuk a csoportjukat, gondolták, és sietve a nagy hóban elindultak egy irányba, de azt, hogy jó felé mennek-e, azt sajnos nem tudták.

Egyszer csak Amálka néni rozoga fűzfakerítésénél kötöttek ki, látták, hogy füstöl a kémény, nagyon megörültek.

Bekopogtak. Amália néni a tüzet rakta éppen. Zajt hallott, de azt gondolta, hogy nem jól hall, ki járna erre ilyenkor? Nehézkesen feltápáskodott a kályha elől és a piszkavassal a kezében ajtót nyitott.

A két gyerek eléggé meg volt rémülve, no meg össze is fagytak...

A kedves kis öregasszony rájuk nézett, majd a kezében lévő piszkavassal, és elnevette magát.

- Jaj, lelkecskéim, gyertek be gyorsan, éppen a tűzre raktam a kályhába, hogy ki ne aludjon, jó meleg van, kaptok egy finom forró teát, ha éhesek vagytok, ennilvaló is akad,

aztán mesélljétek el, hogyan kerültek ide, ahol még a macár sem jár...

A két gyerek a kályhánál a teát szürcsölgetve melegedni, majd Amália néni hozott nekik vajas-mézes kenyeret, hogy egyenek.

Elmesélték, hogy hol szálltak meg, két napos kirándulásra jöttek az osztályfőnökkel, meg két tanárnővel, ők lemaradtak a csoporttól eltévedtek, s most itt vannak.

Dani elkezdte mondani Sárának, látod, ha most sem vesznek nekünk mobil telefont a szüleink, mikor olyan nagy hasznát vehettük volna, akkor soha...

Amál néni meghallotta és a kredenc tetején matatva előbányászott egy telefont, amit a fia hagyott itt neki, baj esetére.

A gyerekek nagyon megörültek - Működik? – kérdezték.

- Hát persze, a fiam szoktak naponta hívni, mert aggódnak értem, ezért mindig töltöm, hogy üzembépes legyen.

- Tessék – mondta – s odaadta Daninak.

Sára előszedte a kis noteszét, amiben telefonszámok címek voltak, s megtalálta az osztályfőnök számát.

Dani felhívta a tanárnőt, aki sírós hangon szólt bele a telefonba, mikor meghallotta, hogy Dani hívja, örömeiben klabáinl kezdett:

- Hoi vagytok??? Már mindenütt

kerestünk titeket.

- Jó helyen; egy kedves idős néninél, már ettünk, ittunk, megmelegedtünk – mondták –, közben beesteledett.

A kis házikó ablakából csodálatosan mutatott a szűz hóval borított táj, az erdő és a hegyek, az ablakon érdekes jégvirágok rajzolódtak ki, amiktől meglódukt a gyerekek fantáziája. Különös alakzatokat képzeltek bele. Most már jól érezték magukat, megbeszélték, hogy reggel értük jön a csapat Amálka nénihez, aki nagyon örül, ha vendégek jönnek.

Mindig is egy lány és egy fiú unokára vágyott.

Az este kellemesen telt, Amál néni lefektette őket a tiszta szobába nagy dunyhát adott nekik takaróként, és mesélni kezdett, amit a gyerekek nagyon élveztek.

Kérlelték, hogy még meséljen bármiről, Amál néni boldog volt, hogy megtelt élettel a kis házikója.

Rakott még fát a tűzre és mesélt, csak mesélt mindenféle tündérekéről, óriásokról, az üveghegyen túlról. Egyszer csak látta, hogy a két gyermek úgy alszik, mint a tej. Befakargatta őket, s mintha tényleg az unokái lennének, egy-egy puszt nyomott a homlokukra.

Kiment a konyhába még egy kocsit tett-vett, és nézegette azt a kis vacak masinát, amit eddig nem tartott semmire.

Milyen jó dolog, hogy kitalálták, hogy vezeték sem kell hozzá, és bárkivel lehet rajta beszélni. A fialnak azt mondta, hogy neki ugyan nem kell – de most, hogy ez a két drága gyermek idevetődött, és ezzel megmentette őket és a tanárokat az aggodalomtól, döbbsent rá, hogy milyen fontos kis szerkezet ez.

Másnap eljöttek a gyerekekérít, és Amál néni megadta a telefonszámát, megígértette Danival és Sárával, hogy jelentkeznek, ha épségben hazaértek.

A két gyermek telve élménnyel tért haza otthonukba, de leginkább az Amál néni mézeskalács kunyhójáról áradoztak szüleiknek.

A szülők elhatározták, hogy névnapjukra meglepik a gyerekeket egy-egy mobil telefontal, mert tényleg milyen jó szolgálattal tehet egy ilyen kis „kütyü” baj esetén. Háiba, a technikai fejlődés megállíthatatlan!

Boldogok voltak, hogy gyermekeik épségben, sok-sok élménnyel tértek haza a kirándulásról. Amálka várta a telefonhívást, nem is kellett sokáig várnia, mert a szülők is felhívták, megköszönték a segítségét és barátságát kötöttek vele.

Másnap a fia hívta, akinek örömmel mesélte el, hogy milyen jó dolog a mobil telefon. A fia ámulva hallgatta, hiszen a mama eddig mindig tiltakozott ellene. Az akkor volt, most belátom, hogy ez egy fontos szerkezet, ami összeköti az embereket és segít, ha bajba jutnak – mondta komolyan Amál néni.

Izós Izék

Március

Zöldgaluska

Túrót, tojást, kevés búzadarát, kevés lisztet és fagyasztott spenótot ízesítve galuska-tészta sűrűségűre keverünk. Forró, sós vízbe nagy galuskákat szaggatunk. Amikor feljönnek a víz színére, leszűrjük és kevés olvasztott vajon megforratjuk. Tálaláskor füstölt sajttal meghintjük, és kirántott párizsot teszünk mellé.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorososi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempé, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Ny.sz.: 21381-2007
AKKREDITÁLT NYELVISKOLA

Ingyenes tanfolyamok!

Angol teljesen kezdő A1 indul febr.10-én hétfő, szerda heti 2x46, 16.30-19.30

Március hónapban nem indul ingyenes tanfolyam.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasadajovod.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

Többet megtudhat a honlapunkról: www.internyelvstudio.hu

Téli nyelvtanfolyamok 500 Ft/órától.

angol, német, olasz nyelvből kezdő, haladó szinten.

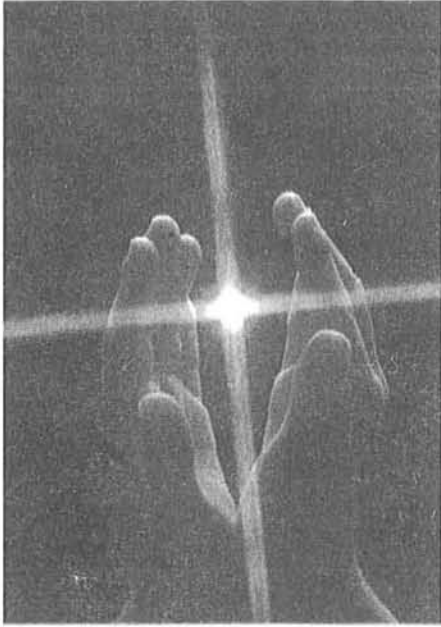
Skype oktatás angol és német nyelvből.

Inter Nyelvtudió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229- 7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu, internyelvstud@gmail.com

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, két szívünkben élnek:
Hidba szállnak árnnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékeztünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BINGES ANDRÁS NÉ FEKÉCS ETELKA endrődi lakos, 2014. január 9-én 92 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családja. *(Előző számunkban hibásan jelent meg a neve)*

GELLAI LAJOS hunyali származású budapesti lakos, félévi betegség után 62 éves korában visszaadta lelkét az Élet Forrásának. Temetése Hunyán volt, február 8-án. Gyászolja édesanyja és családja.

GYURICZA SZILVESZTER volt gyomai lakos, 2014. január 27-én, 92 éves korában távozott el az élők sorából. Gyászolja a család és szerettel.

HORVÁTH ZSIGMOND volt endrődi lakos, 2014. február 8-án, 74 éves korában távozott az örök Hazába. Gyászolja családja, szerettel.

KNAPCSEK MIKLÓS volt nagylaposi lakos, 2014. február 15-én, 87 éves korában távozott el az élők sorából. Gyászolják, családtagjai, rokonsága.

KOZÁK JÁNOS NÉ BINGES ETELKA volt gyomai lakos, 2014. február 4-én, 94 éves korában költözött az Örökkévalóságba. Gyászolják családtagjai, rokonsága.

SZOSZNYÁK IMRÉNÉ PAP LENKE volt endrődi lakos, 2014. február 19-én, 83 éves

korában vissza adta lelkét Isten kezébe. Gyászolja a család, rokonság és szerettel.

TRUBÓ ISTVÁN volt endrődi lakos, 2014. február 6-án, 93 éves korában adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolják családja, szerettel.

UGRAI LÁSZLÓNÉ FÜLÖP ILONA, volt nagylaposi lakos, 2014. február 7-én, 76 éves korában távozott szerető családja köréből. Gyászolja a család, rokonság.

UGRIN LÁSZLÓ volt Endrőd Temető utcai lakos, USA Southport városában 88 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja a család.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, aki **BINGES ANDRÁS NÉ FEKÉCS ETELKA** temetésén részt vettek, részvétüket nyilvánították, ezzel is csökkentve lelki fájdalmunkat. A gyászoló család.

Békesség haló poralkon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Fényképalbum

Édesanyám!

Éppen száz éve, hogy születél,
tizenöt éve már, hogy elmentél.
Hiányzol, pedig mindig velem vagy
hiányod, mégis igen nagy...
Kereslek a felhőben, a szélben
nyári napsütésben,
téli hóesésben, egy képben...
Kereslek, mert szeretlek...
Múlik az idő nagyon, rohan
elszállnak az évek felettem,
nézem a kék eget, s faggatom
hová lett az ifjúság, feledtem?
Emlékszem, mennyit beszélgettünk,
csoda volt, mily jókat nevtünk...
hallom hangod, érzem illatod,
fogom ráncos kezéd, s
te kezem simogatod...
Jó volna örökké élni,
akit szeretünk, hozzájuk visszatérni
jó volna, ha most is beszélgetnénk,
gondot, bút, rosszat, mindent felednénk...
Imádkozom a lelki üdvödért,
együtt pihentek, imám szól apámért
árnyas fák alatt, az öröklétben
most is hallak...
Mintha csak kicsit elutaznál,
várlak, hazajössz – talán
Szeretlek nagyon, Édesanyám!

Vecses, 2014. január 22.

*Édesanyám idén lenne százéves, sajnos
15 éve elment, Édesapám még régebben...*

*Édesanyám Török Sándorné szül. Tímár
Margit, Tímár P. Lajos és Varga Magdolna
gyermeké, kilencen voltak testvérek, már a
szülei is Endrődön a Kossuth L. u. szám
alatt laktak. Édesapám újrázli származású,
de házasságuk révén endrődivé vált, mint
mi mindannyian...*

*A Városunk c. lapban szoktam látni a
„fényképalbum” rovatot, én most küldök
egy fotót, mely a szüleim eljegyzése alkalmá-
ból készült 1934-ben egy endrődi fotósnál.*

*Írtam egy verset róluk-hozzájuk,
szeretném ezt megosztani az endrődi olva-
sókkal, hiszen nagyon sokan ismerhették
Őket, köztisztviselőként álló emberek voltak
mindannyian szüleim nagyszüleim egy-
aránt...*

Benkéné Török Mária

Édesapámnak...

Szeretném, ha asztalomnál ülnél,
Párommal jó bortól jókedvre derülnél,
szeretném, ha látnád Unokád felnőni,
Dédunokád is játszva felderülni.

Szeretném, ha élnél velünk együtt csendben.
Látnád mire vittük a Párommal ketten.
Örülne a szíved, hogy ha láthatnád,
milyen rendes ember lett az Unokád.

Te a jóra, szépre tanítottál, neveltél.
Jó példával – Anyánkkal – okosan szerettél.
Feladatunk megvolt – mindig szót fogadtunk,
Egymásnak jó szívvel szeretetet ádtunk.

Jó volna, ha itt lennél, s láthatnád,
kiskertünk termését várhatnád...
Jó bor mellett sokat beszélgetnénk
a múlt emlékeit idézve nevetnénk.

Huszonhat éve már, hogy elszóltott az Úr,
Ki mindent lát, s tudja az ember miből tanul.
Nehéz, dolgozó harcos életed volt,
becsületeden soha nem esett folt.

Testvéremnek, s nekem példát mutattál,
feladatokat Te soha el nem mulasztottál.
Az égből, ha látod Gyermekeid éltét.
Örülhetsz! - Jó munkát végeztél,
ebben nincs semmi kétség...

Vecses, 2009. június 29.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Bemutakozás

Szeretettel köszöntöm a kedves Szülőket! Idén nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy a leendő első osztályosok tanító nénije lehetek.

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam. Szabóné Vaszkó Évának hívnak, 24 éve dolgozom pedagógusként. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodában 16 éve tanítok. Jelenleg 4. osztályban. Minden nagycsoportos óvodás gyermek várakozással, érdeklődéssel, de kissé szorongva készül az iskolába. Éppen ezért munkám során legfontosabb feladatnak tekintem a kisgyermek bevezetését az iskolai életbe, valamint meghallani a kimondott és ki nem mondott gondolatait. Céloknak tekintem, hogy gyermekközpontú, nyugodt légkörben tanulhassanak leendő kisdíákjaim. Szeretném, hogy örömmel járjanak iskolába, és hogy a tanulás számukra meghatározó értékévé váljon. Hiszem azt, hogy az iskola az a hely, ahol meg kell tanítanunk a gyermekeknek, hogy örüljenek a maguk és társaik sikereinek, legyenek figyelmesek és segítőkészek.

Oktatói munkám során az alapismeretek és készségek fejlesztésére helyezem a hangsúlyt. Vallom, hogy minden gyermek tehetséges valamiben, és ezt a képességet igyekszem bennük kibontakoztatni. A gyermekek nevelése érdekében nélkülözhetetlen a család és az iskola együttműködése, amelynek a kölcsönös bizalomra kell épülnie.

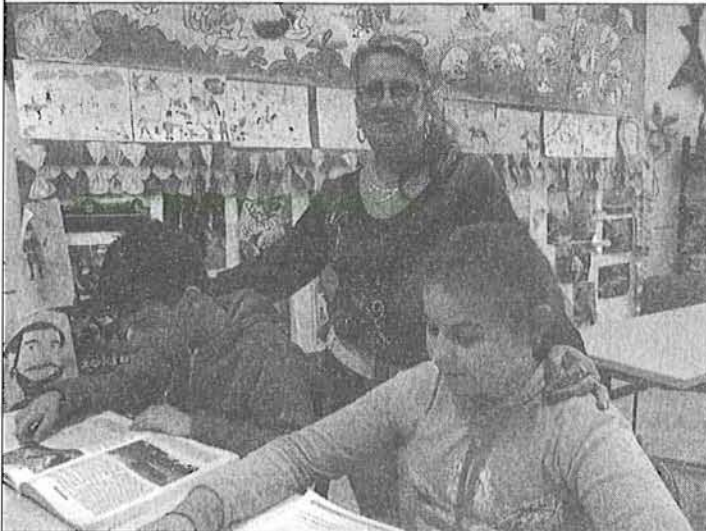
A pedagóguspályát hivatásnak tartom, melyhez nagy alázat, empátia kell szülő és gyermek felé egyaránt.

Végezetül azt üzenném a leendő kis elsősöknek és szüleiknek, hogy ne izguljanak az iskolakezdés miatt.

Bizzanak bennünk, mindenben segítjük a gyerekeket és a hozzánk tanácsért forduló szülőket!

Bemutakozásomat Szent-Györgyi Albert gondolataival zárom: „Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja a munkát, amit szeretni fog.”

Szeretettel hívom Önöket és gyermeküket márciusban az iskolaköztalálóra és a nyílt napokra!

Választanunk kellett...

Választani kell. Életünk során gyakran kerülünk választás elé, de a legnehezebb, amikor a gyermekünk helyett kell választanunk. Hiszen ő még kicsi, döntésképtelen, ezért a felelősség a szülőé. Ilyenkor próbálunk minden körülményt megvizsgálni, minden ismerőst meghallgatni. És ez így helyes!

Amikor nekünk kellett iskolát választani, a kislányunk a negyedik osztályt fejezte be. Hunyán megszűnt a felső tagozat, tehát nem volt más lehetőség.

Milyen szempontokat vettünk figyelembe?

- Mekkora az iskola létszáma?

- Milyen a felszereltsége?

- Milyen a külső, belső megjelenése?

- És ami a legfontosabb: Ki lesz az osztályfőnöke?

Én mint gyakorló pedagógus, meg vagyok győződve, hogy minél kisebb egy iskola, minél családiasabb, annál jobban érzi magát a gyermek, annál jobban fejleszhető. Ezért számunkra kézenfekvő volt a döntés: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola.

Rendkívül kellemes, gyermekbarát környezet, barátságos pedagógusok, akik minden diákot ismernek. Színvonalas rendezvények, amelyek városi szinten is megállják a helyüket, kirándulások, bulik, versenyek.

Mindez számos iskoláról elmondható, de ez az iskola valamiért mégis más. Talán az értékrend, talán az ott tanító pedagógusok személyisége, talán a hittanórák. Nem tudom megmondani. De a mi lányunk nagyon szeretett a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolába járni.

Szerette az izgalmas úti élményekkel teli földrajz órákat. Szerette a különleges irodalom órákat. Nagyon jó volt, hogy volt, aki segítette megérteni a matematika rejtelmét. De rendkívüli élményt jelentett számára az iskolarádió műsorának szerkesztése, a kívánságok teljesítése is. Mi szülők pedig nagyon büszkék voltunk, amikor Lilla a nyolcadik évfolyam végén megkapta a Szent Gellért-érmét. Azóta majdnem egy év telt el. Lányunk a megye legjobb gimnáziumába, az Andrássy Gyula Gimnáziumba nyert felvételt, és a félévi eredmények is azt bizonyítják, hogy annak idején jól választottunk általános iskolát. A kapcsolatot is megmaradt régi alma materével, hisz alig várják volt osztálytársaival együtt, hogy visszatérhessenek a karácsonyi, a farsangi és egyéb rendezvényekre, és elmesélhessék élményeiket szeretett osztályfőnöküknek, volt tanáraiknak.

Kívánok Önöknek jó döntést, és sikerekben gazdag iskolai éveket!

Tímár Béláné,
volt „szentgellértés” szülő

Igyekeztünk jól tanulni...

Több mint fél éve, hogy elhagytam az iskolát. Azóta rengeteg új dolog történt velem. Talán képes voltam felfogni, talán nem. Már egy új hely lépcsőin kaptatok nap mint nap, és már eszembe sem jut, milyen érzés volt a Szent Gellértből elindulni ide, és megírni itt a felvételit. Szinte egy éve.

Viszont van, ami megmaradt bennem.

Négy és fél éve, amikor négy hunyai gyerek csatlakozik az ötödik osztályhoz, aztán sodródik az árral. Hajónk az osztály, tengerünk az idő. Dolgozatokat írtunk, műsorokban szerepeltünk. Teltek a napok, a tanulivaló több lett, a közösség kialakult. Megismertük az iskolát. Tudtuk, ki kicsoda az osztályban, milyenek a tanárok, vagy mire számíthatunk egy-egy órán. Igyekeztünk jól tanulni, és élvezni a Szent Gellértet.

És most, mindez után ismeretem meg az iskola valódi célját. Igaz, még a maga idején úgy gondoltam, hogy hurrá, megtanultam hatványozni, tudom Petőfi egy versét, ismerem az emberi szervezetet, vagy tudom, mi hol van az országban. Igen, ezt is meg kell tanulni, ezt is köszönhetem az iskolának. De a valódi örökség sokkal gazdagabb.

A tanulás folyamata sokkal mélyebb értelmet nyert számomra. Mert nem csak azt tanítják az iskolában, hogy hogyan kell írni, olvasni, és már rájöttem, hiszen minden nap hasznosítani tudom. Amellett, hogy élményeket adott, életet is formált. Tanulás által sajátítjuk el az élet mintáját. Miként fejezzük ki önálló gondolatainkat, miként szüljön agyunk önálló gondolatot. Önállóságra tanít az iskola, arra, miként alakítsuk saját életünket, mikor kire hallgassunk, és mikor hallgassunk csak arra, ami belül dobog. Formál bennünket. Nevel valakivé. Egy újabb emberré. Hogy mi mihez kezdünk ezzel az emberrel? Ezt magunknak kell megtanulni. A kalitka tárva, az ég tágas és szabad. A madáron múlik, merre száll, de nem felejt el, ki tanította meg repülni.

Nem tudom, ki lennék most, ha más iskolába jártam volna. Más lennék? Minden bizonnyal. Örülök, hogy a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola ösvényén járhattam, és köszönöm mindazt, amivel ellátott. Talán még mindig tartogat útravalót. Az élet hosszú, lesz időm várni rá és megfejteni.

Kövári Lili, volt diák

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Bálint – Valentin Napi Kavalkád

Ragyogó napsütéses időben indult a Kis Bálint Általános Iskola apraja – nagyja a XI. Bálint – Valentin Napi felvonulásra, február 14-én. Az idei év mottója: **"Nyisunk egymásra!"** Minden osztály maskarába öltözött, és osztályfőnökük kíséretében hangosan, kereplőkkel, kolompokkal, dudákkal hívta fel magára figyelmet. A Járási Hivatal előtt felolvasták petíciójukat, majd átadták **Kepeney Andrásnak**, a **Tankerület igazgatójának**, ezután pedig tavaszt köszöntő versikével és egy csodálatos népdallal búcsúztak az iskola diákjai és tanárai a téltől. A Katona József Művelődési Központban vidám hangulatú, változatos és színes műsort mutattak be a felsős diákok **Várfi András polgármester** úr köszöntő szavai után. Ezen a napon a **Diákönkormányzat vezetője, Kónya Márta tanárnő** ismertette az előzetes feladatokat, és átadta a hatalmat: **Weigert Csenge** 7. a osztályos tanulónak. A diákigazgató: **Bátori Bernadett** 8. c osztályos diák, helyettese pedig: **Sebők Georgina** 7. osztályos lett. Mindhárom diákvezetőt az iskola tanulói választották meg. A zenes, táncos, derűs műsor finom falatokkal

A 8. c osztállyal

zárult, szó szerint; hiszen az Alapítványtól több szülő fánkot sütött a nagydiákok-

Vidor délutánról

2014. január 31-én délután, a Diákönkormányzat szervezésében Vidor délutánon vehettek részt iskolánk kis- és nagydiákjai. A jó hangulatú programon vidám viccekkel, tréfás versekkel, dalokkal és jelenetekkel szórakoztatták egymást diákjaink és osztályközösségeink. Az iskola szülői munkaközössége jóvoltából teával koccintottunk a felejthetetlen hangulatú rendezvény emlékére.

Vidor délután

nak. Délután továbbfolytatódott a Kavalkád, az érdeklődők Hevesi Imre koncertjén vehettek részt.

Köszönet illeti az osztályfőnökök színvonalas, lelkiismeretes, odaadó munkáját, és az iskolavezetésnek is köszönet, hogy immáron hagyományosan ezen a napon a diákoké volt a főszerep, és az irányítás.

Lozt János Szövegértési és helyesírási verseny

Szarvason rendezték meg a 7-8. osztályosoknak a területi szövegértési és helyesírási versenyt. A nagydiákok évfolyamában legalább 30 tanuló mérte össze nyelvtani tudását a versenyen. A következő szép eredmények születtek.

- Kruchió Adrienn: 8. b: hatodik h.
- Szonda Ábel 7. a: hetedik h.
- Weigert Csenge 7. a: nyolcadik h.
- Varjú Dániel 7. b: tizenegyedik h.
- Bátori Bernadett 8. c: 15. h.
- Fehér Dóra 8. c: 17. h.

Felkészítő tanárok: Kónya Márta és Hunya Jolán tanárnők.

Farsangi mulatság Hunyán

Fotók: Iványi László

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.gyomaendrod.hu

<http://www.kossuth.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Márciusi ajánlataim:

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöltségfélék, virágmagok, dughagymák
- tavaszi virághagymák, dália, kardvirágok
- rózsatövek, virágföldek, műanyag cserepek
- permetező készülékek, alkatrészek
- lemosó tavaszi vegyszerek, rovar és gombaölők
- egér- és patkánymérgek, csapdák, ragasztók
- munkaruhák, gumicsizmák, védőkesztyűk
- munkavédelmi bakancsok, esőruhák
- szegek, csavarok, kézi- és barkácsszerszámok
- festékek, hígítók, festőszerszámok
- alu létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- műanyag áruk, konyhai eszközök
- izzók, vezetékek, kapcsolók
- műtrágyák, virágtápok

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ